

Drechtsteden

Vergadernotitie voor de Drechtstraad van 16 juni 2010

bijlage
17

agendapunt
10a

datum
16 april 2010

steller
Marije Klink

doorkiesnummer
078-6398237

e-mail
m.klink@drechtsteden.nl

Onderwerp

Verordening Werk en Inkomen Drechtsteden

Bijlagen

1. Verordening Werk en Inkomen Drechtsteden inclusief toelichting

Gevraagde beslissing

Vaststellen van de verordening Werk en Inkomen Drechtsteden inclusief toelichting.

Verdere procedure

- Cliëntenraad d.d. 20 april 2010
- Adviescommissie Welzijn, Zorg en Inkomen d.d. 19 mei 2010
- Ter vaststelling in de Drechtstraad d.d. 16 juni 2010

Mocht de bespreking bij de Cliëntenraad of de bespreking bij de Adviescommissie Welzijn, Zorg en Inkomen nog tot aanpassingen leiden, dan zal dit separaat volgen.

De nieuwe leden van de Bestuurscommissie van de Sociale Dienst Drechtsteden zullen in mei 2010 de instemming op de verordening (door de oude bestuursleden) nog dienen te bekrachtigen.

Communicatie

Na instemming door de Drechtstraad vindt publicatie plaats via Drechtstedennieuws. De verordening kan tevens worden ingezien bij de Sociale Dienst Drechtsteden.

Financiële consequenties

Toelichting

Wetten geven aan in hoeverre de Drechtstraad nadere regels dient te stellen in verordeningen. Voor deze nieuwe verordening is dit geregeld in de volgende artikelen:

- Wet werk en bijstand, artikel 8, lid 1, artikel 8a en artikel 30.
- Wet investeren in jongeren, artikel 12 en artikel 35.
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, artikel 35.
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, artikel 35.

Al langere tijd is er gesproken over het aanpassen en actualiseren van een aantal verordeningen. Het betreft:

- de verordening Werk en Bijstand Drechtsteden (bestaande uit regels omtrent re-integratie, afstemming, toeslagen en handhaving);
- de re-integratieverordening IOAW/IOAZ.

De huidige verordeningen zijn met de start van de SDD vastgesteld en inmiddels wordt met deze verordeningen al weer 3 jaar gewerkt. Er ligt een aantal redenen aan ten grondslag om de huidige verordeningen te actualiseren en aan te passen. Het betreft:

1. De inwerkingtreding van een aantal nieuwe wetten, namelijk:
 - a) De Wet Investering Jongeren
 - b) Bundeling uitkering inkomensvoorziening aan gemeenten
2. De ervaringen met de huidige verordening
3. Gewijzigde inzichten
4. Wijzigingen door jurisprudentie
5. Wijzigingen in beleid

Ad 1a. De inwerkingtreding van de Wet Investering Jongeren

Per 1 oktober 2009 is de Wet Investering Jongeren (WIJ) in werking getreden. De WIJ bevat regels met betrekking tot het recht op een werkleeraanbod voor jongeren tot 27 jaar. De WIJ heeft als doel de duurzame arbeidsparticipatie van jongeren tot 27 jaar te bevorderen en te komen tot een verhoging van hun arbeidsparticipatie. Waar nodig kunnen jongeren een inkomen dat even hoog is als de huidige bijstandsuitkering ontvangen. Met de inwerkingtreding van de WIJ is het recht op een uitkering op grond van de WWB voor jongeren tot 27 jaar komen te vervallen, (behoudens overgangsrecht).

De WIJ schrijft eveneens voor dat gemeenten een aantal regels in verordeningen dient op te stellen. Het gaat dan om regels inzake re-integratie, afstemming, handhaving en toeslagen / verlagingen.

Ad 1b. De inwerkingtreding van de wet Bundeling uitkering inkomensvoorziening aan gemeenten

Op 1 januari 2010 is de Wet tot Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten in werking getreden. Door deze wet worden de financiële middelen ter uitvoering van diverse regelingen (IOAW, IOAZ, WWIK en kosten levensonderhoud startende ondernemers uit het Bbz 2004) gebundeld met het Inkomensdeel uit de WWB.

Met deze bundeling van de financiële middelen wordt ook de gemeentelijke financiële verantwoordelijkheid voor de eerder genoemde regelingen gelijkgetrokken met de WWB. Dit houdt ook in dat de bestaande bevoegdheid tot het opleggen van boeten en maatregelen in de betreffende regelingen wordt vervangen door een bevoegdheid tot afstemmen op basis van een gemeentelijke afstemmingsverordening. Deze verordening dient er per 1 juli 2010 te zijn.

Ad 2 en 3. Ervaringen oude verordening en gewijzigde inzichten

Gebleken is dat de oude verordening teveel regels bevat en slechts een beperkte beleidsvrijheid biedt. Hiermee wordt de vrijheid bedoeld om maatwerk te leveren richting de klanten. Creativiteit, flexibiliteit en de mogelijkheid om te individualiseren wordt niet bewerkstelligd met de oude verordening.

Een goed voorbeeld hierbij is de afstemming. Met de oude verordening bleek het in de praktijk niet goed mogelijk te zijn om volledig rekening te houden met de persoonlijke situatie, omstandigheden van de klant en de ernst van de gedraging.

In de oude verordening worden tevens veel zaken genoemd die al in de wet zijn geregeld. Dit soort zaken hoeft niet nogmaals in de verordening terug te komen (bijvoorbeeld begripsbepalingen).

Tot slot blijkt dat de oude verordening te onderhoudsgevoelig is (door zoveel als mogelijk hierin vast te leggen). Zo zal bij elke kleine wijziging de verordening moeten worden aangepast.

Ad 4. Wijzigingen door jurisprudentie

Er zijn tevens enkele wijzigingen in de oude verordening noodzakelijk door uitspraken in de jurisprudentie. Een belangrijk voorbeeld is de wijziging in de toeslagen bij ouders met studerende kinderen. Ouders met studerende kinderen van 18 jaar of ouder hebben recht op een toeslag van 20%, een verlaging vanwege het kunnen delen van kosten is niet aan de orde.

Van kinderen met alleen studiefinanciering kan namelijk niet worden verwacht dat ze substantieel bijdragen aan de kosten van de huishouding. Inmiddels is dit in de WWB geregeld. De oude verordening sloot hier echter nog niet op aan.

Ad 5. Wijziging in beleid

Eén van de belangrijkste wijzigingen is het re-integratieprogramma. De re-integratieagenda 2010-2013, 'werken aan zelfstandigheid', is gebaseerd op een fundamentele herbezinning op arbeidsintegratie en maatschappelijke participatie. Er wordt ingezet op een toekomst waarin niemand meer een beroep doet op een uitkering, maar op het eigen niveau werkzaam is op de arbeidsmarkt. Mensgerichtheid, maatwerktrajecten en een werkgeversbenadering die gefundeerd is op de principes van werken naar vermogen staan centraal.

Deze nieuwe invalshoek vraagt tevens om andere regels. De oude verordening sluit niet aan op dit gedachtegoed. Termen komen niet overeen, voorzieningen staan niet goed vermeld en de oude regels zijn niet gericht op maatwerk.

De nieuwe verordening

Naar aanleiding van bovenstaande overwegingen is dan ook besloten om de huidige verordeningen aan te passen en ervoor te zorgen dat de verordeningen die er nog niet zijn op te stellen. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten in acht genomen:

- Eenvoudig en slank: enkel het hoogstnoodzakelijke is in de nieuwe verordening opgenomen en dat wat in andere regelgeving is vastgelegd wordt in de verordening zo min mogelijk herhaald;
- Vrijheid om maatwerk te leveren: er wordt maximale ruimte voor het leveren van maatwerk gecreëerd.
- De regels voor de WIJ en WWB zijn gelijk.
- Eén kader: de verordeningen WIJ, WWB, IOAW, IOAZ worden samengevoegd tot 1 verordening.

Het voert te ver om volledig in detail aan te geven waar wijzigingen hebben plaatsgevonden. Er wordt wel een kleine opsomming gegeven:

- Re-integratie: de regels in de nieuwe verordening sluiten nu aan op de re-integratieagenda 2010-2013. Terminologie is aangepast, een uitgebreide beschrijving van elke voorziening is komen te vervallen, de oude verordening IOAW/IOAZ is komen te vervallen, een paragraaf voor de WIJ is toegevoegd, de terugvorderingsregels (rondom subsidies) zijn verwijderd omdat dit niet bij verordening geregeld mag worden. De bevoegdheid om terug te vorderen is te vinden in het burgerlijk recht.
- Toeslagen en verlagingen: hier is enkel de toeslag voor ouders met studerende kinderen van 18 jaar of ouder aangepast. Verder zijn er geen wijzigingen in de toeslagen en/of verlagingen doorgevoerd.
- Handhaving: dit is een apart hoofdstuk geworden. Voorheen bestond handhaving slechts uit 1 artikel, terwijl de wetten duidelijk aangeven dat hiervoor regels bij verordening gesteld dienen te worden. Dit onderdeel is dan ook uitgebreid.
- Afstemming: ten opzichte van de bepalingen in de oude verordening, zijn de bepalingen om de bijstand af te stemmen het meest ingrijpend veranderd. De oude verordening was erg gecompliceerd en bood weinig ruimte voor individualisatie, creativiteit en flexibiliteit. Dit maakte de oude verordening lastig uitvoerbaar. De nieuwe verordening bevat een stuk minder regels en biedt meer ruimte voor individualisatie, creativiteit en flexibiliteit. Medewerkers kunnen met de nieuwe regels de afstemming beter laten aansluiten op de klant (en diens situatie, omstandigheden en de gedraging). Tevens zijn de WIJ, IOAW en IOAZ toegevoegd.

Voorgesteld wordt om de verordening 1 dag na publicatie in te laten gaan en deze terug te laten werken tot 1 juli 2010. Voor de WIJ geldt dat deze terugwerkt tot 1 oktober 2009. Daarbij worden tevens de oude verordeningen ingetrokken.

De Drechtstraad;

gelezen het voorstel van de bestuurscommissie;

gelet op de behandeling in de adviescommissie werk, zorg en inkomen van 19 mei 2010 en het bijbehorend advies aan de Drechtstraad;

gelet op de artikelen:

- 8, eerste lid, 8a, 8b en 30 van de Wet werk en bijstand;
- 10, 12 en 35 van de Wet investeren in jongeren;
- 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.

overwegende dat de Drechtstraad bij verordening regels dient te stellen over re-integratie, toeslagen, verlagingen, handhaving en afstemming;

BESLUIT vast te stellen de volgende verordening:

VERORDENING WERK EN INKOMEN DRECHTSTEDEN

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begrippen algemeen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- Drechtsteden: gemeenten die deelnemen aan de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden;
- Bestuurscommissie: de bestuurscommissie Sociale Dienst Drechtsteden als bedoeld in de verordening bestuurscommissie Sociale Dienst Drechtsteden, bestaande uit de wethouders sociale zaken van de deelnemende gemeenten.
- WWB: de Wet werk en bijstand;
- WIJ: de Wet investeren in jongeren;
- IOAW: de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- IOAZ: de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- basisnorm: de norm als bedoeld in hoofdstuk 3, paragraaf 3.2, van de WWB, respectievelijk het toepasselijke bedrag genoemd in artikel 26, 27 of 28 van de WIJ;
- bijstandsnorm: de op grond van paragraaf 3.2 van de WWB, op de belanghebbende van toepassing zijnde norm, vermeerderd of verminderd met de op grond van paragraaf 3.3 van de WWB door de Bestuurscommissie vastgestelde verhoging of verlaging of de toegekende bijstand op grond van artikel 16 WWB of de toegekende bijzondere bijstand;
- bijstand: het recht op de bijstandsnorm;
- inkomensvoorziening: de op grond van de artikelen 26 tot en met 29 WIJ op de jongere van toepassing zijnde norm, vermeerderd of verminderd met de op grond van de artikelen 30 tot en met 35 door de Bestuurscommissie vastgestelde verhoging of verlaging;
- grondslag: de bruto grondslag ingevolge de IOAW of IOAZ;
- uitkering: een uitkering op grond van de IOAW of IOAZ;

- m. nettominimumloon: basisnorm voor gehuwden als bedoeld in artikel 21, onder c, van de WWB;
- n. hulpbehoevende: persoon bij wie sprake is van een zorgbehoefte;
- o. zorgbehoefte: de behoefte van de zorgbehoevende persoon, in de mate dat, indien er geen verzorging in de thuissituatie gegeven wordt, opname in een instelling voor verpleging of verzorging noodzakelijk is;
- p. afstemming: verlaging van de bijstandsnorm of bijzondere bijstand (waaronder de langdurigheidstoeslag) op grond van artikel 18, tweede lid, van de WWB, de verlaging van de inkomensvoorziening op grond van artikel 41 WIJ, dan wel de verlaging of (gedeeltelijke) weigering van de uitkering op grond van artikel 20 IOAW en artikel 20 IOAZ;
- q. re-integratievoorziening: re-integratievoorziening als bedoeld in artikel 1 van de Wet Participatiebudget en artikel 4a IOAW en artikel 4a IOAZ;
- r. hoofdbewoner: degene die in de Gemeentelijke Basisadministratie staat vermeld als hoofdbewoner;
- s. woonkosten: indien een huurwoning wordt bewoond, de op de aanvangsdatum van het lopende subsidiejaar per maand geldende huurprijs als bedoeld in de Wet op de huurtoeslag en indien een eigen woning wordt bewoond, de tot een bedrag per maand omgerekende som van de ten behoeve van de financiering van de woning verschuldigde hypotheekrente en de in verband met het in eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten, waarbij onder zakelijke lasten wordt verstaan: de rioolrechten, het eigenaarsdeel van de onroerende-zaaksbelasting, de opstalverzekering en het eigenaarsdeel van de waterschapslasten.

Artikel 1.2 Begrippen in het kader van re-integratie

In deze verordening wordt in hoofdstuk 2 verstaan onder:

- a. UWV: het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen;
- b. ANW: de Algemene nabestaandenwet;
- c. gesubsidieerd werkende: degene die vanwege een voorziening gericht op arbeidsinschakeling geen uitkeringsgerechtigde, niet-uitkeringsgerechtigde of ANW-gerechtigde is
- d. uitkeringsgerechtigde: persoon jonger dan 65 jaar die recht heeft op bijstand op grond van de WWB ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, dan wel recht heeft op een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ en die niet tevens recht heeft op een uitkering van het UWV;
- e. niet-uitkeringsgerechtigde: de persoon bedoeld in artikel 6, lid 1 onder a, van de WWB;
- f. arbeid naar vermogen: algemeen geaccepteerde arbeid op het niveau van de individu.
- g. startkwalificatie: een diploma van een opleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsopleiding of een diploma hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 onderscheidenlijk 8 van de Wet op het voortgezet onderwijs;

Artikel 1.3 Overige begrippen

Voor zover niet anders is bepaald, worden de begrippen in deze verordening gebruikt in dezelfde betekenis en met dezelfde reikwijdte als in de WWB.

HOOFDSTUK 2 RE-INTEGRATIE

PARAGRAAF 1 DE WWB, IOAW EN IOAZ

Artikel 2.1.1 Doelgroep

De doelgroep van deze paragraaf zijn de personen wonende in de Drechtsteden, jonger dan 65 jaar:

- a. die uitkeringsgerechtigde zijn;
- b. die niet-uitkeringsgerechtigde zijn, dan wel een uitkering ingevolge de ANW ontvangen;
- c. die gesubsidieerd werkende zijn;
- d. aan wie het UWV een uitkering verstrekt, indien en voor zover de Bestuurscommissie en het UWV dit overeenkomen.

Artikel 2.1.2 Taak van de Drechtsteden

1. De Bestuurscommissie draagt zorg voor het aanbieden van voorzieningen aan personen behorende tot de doelgroep in het kader van ondersteuning bij arbeidsinschakeling gericht op de kortste weg naar arbeid naar vermogen en het bereiken van uitkeringsonafhankelijkheid. De Bestuurscommissie stelt per individueel geval vast welke voorziening het meest geschikt is om het beoogde doel te behalen.
2. Ter uitvoering van de in het eerste lid genoemde zorgplicht stelt de Bestuurscommissie een plan vast waarin op basis van het beschikbare budget wordt aangegeven op welke wijze wordt voorzien in de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en welke voorzieningen in welke mate in het kader van arbeidsinschakeling zullen worden ingezet voor de doelgroepen.
3. De Bestuurscommissie bevordert de beschikbaarheid van flankerende voorzieningen die belemmeringen voor toetreding tot de arbeidsmarkt kunnen opheffen en zorgt voor voldoende diversiteit in het aanbod aan ondersteuning en voorzieningen.
4. De Bestuurscommissie kan ter uitvoering van hoofdstuk 2, paragraaf 1, van deze verordening en met in achtneming van het plan in het tweede lid regels vaststellen.

Artikel 2.1.3 Rechten en plichten

1. De persoon uit de doelgroep is verplicht naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en deze te aanvaarden.
2. De persoon uit de doelgroep kan aanspraak maken op ondersteuning bij arbeidsinschakeling ten behoeve van het realiseren van de, naar het oordeel van de Bestuurscommissie, kortste weg naar arbeid naar vermogen. De Bestuurscommissie bepaalt hoe deze aanspraak wordt ingevuld.
3. Een persoon uit de doelgroep aan wie een voorziening wordt aangeboden, is verplicht gebruik te maken van deze voorziening.
4. Een persoon uit de doelgroep aan wie een onderzoek door deskundigen wordt aangeboden naar diens mogelijkheden tot arbeidsinschakeling en diens eventuele beperkingen daarbij, is verplicht hiervan gebruik te maken.
5. Onverminderd andere verplichtingen, voortvloeiend uit wet- of regelgeving, geldt voor een persoon die deelneemt aan of deelgenomen heeft aan een voorziening de verplichting:
 - a. alle inlichtingen te verstrekken aan de Bestuurscommissie over de passendheid en de voortgang van de voorziening en wijzigingen in zijn persoonlijke situatie die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de aanspraak op ondersteuning en de noodzaak van voortzetting van een voorziening, daaronder in ieder geval begrepen wijzigingen in woonplaats, wijzigingen met betrekking tot gezondheidssituatie of arbeidshandicaps en wijzigingen met betrekking tot nevenwerkzaamheden of neveninkomsten;
 - b. zijn medewerking te verlenen aan onderzoeken over de inhoud, passendheid, voortgang en uitvoering van de voorziening;
 - c. naar vermogen uitvoering te geven dan wel mee te werken aan de onderdelen van de voorziening;
 - d. na te laten alles dat de realisatie van het doel van de voorziening belemmert;
 - e. zich in te spannen om kinderopvang te verkrijgen en mee te werken aan kinderopvang.

6. De Bestuurscommissie kan, in aanvulling op de verplichtingen die voortvloeien uit de WWB, IOAW of IOAZ en deze verordening, aan een voorziening nadere verplichtingen verbinden.
7. Als een persoon zijn verplichtingen krachtens het derde lid, het vierde lid, vijfde lid of zesde lid niet nakomt, kan de Bestuurscommissie, onverminderde het bepaalde in hoofdstuk 4 van deze verordening, beslissen dat zijn aanspraak op iedere voorziening vervalt.
8. De Bestuurscommissie informeert de belanghebbende op adequate wijze over de voor hem geldende rechten en plichten jegens de Bestuurscommissie en derden welke voortvloeien uit deze verordening of anderszins betrekking hebben op diens arbeidsinschakeling en medewerking aan voorzieningen.

Artikel 2.1.4 Ontheffing re-integratieverplichtingen

1. De Bestuurscommissie kan bij het verlenen van een tijdelijke ontheffing van de re-integratieverplichtingen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de WWB, artikel 37 van de IOAW of artikel 37 van de IOAZ onderscheid maken tussen de verplichting om algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen, te aanvaarden en te behouden en de verplichting om gebruik te maken van een voorziening, voor zover het niet betreft een ontheffing op grond van artikel 9a WWB.
2. Tenzij de WWB, IOAW of IOAZ anders bepalen, vindt de ontheffing zoals bedoeld in het eerste lid enkel plaats als er sprake is van dringende redenen.
3. Alvorens tot het verlenen van ontheffing op grond van het eerste lid over te gaan, beoordeelt de Bestuurscommissie of de belemmeringen geheel of gedeeltelijk door het aanbieden van een voorziening kunnen worden weggenomen. Gehele of gedeeltelijke ontheffing wordt slechts verleend in de mate waarin de niet weg te nemen belemmering, de arbeidsinschakeling beperkt.

Artikel 2.1.5 Voorzieningen

1. De Bestuurscommissie kan een persoon behorende tot de doelgroep begeleiden of laten begeleiden bij het zoeken naar en verwerven van arbeid naar vermogen, alsmede bij het wegnemen van belemmeringen voor de arbeidsinschakeling. De Bestuurscommissie kan hiertoe op eigen initiatief, dan wel op verzoek van de persoon uit de doelgroep, een of meer voorzieningen aanbieden. De voorzieningen kunnen onder meer worden onderscheiden in:
 - ondersteuning bij een beroep op maatschappelijke opvang of medische zorg;
 - ondersteuning bij maatschappelijke participatie, waaronder vrijwilligerswerk en onbeloonde additionele werkzaamheden op grond van artikel 10a WWB, artikel 38a IOAW of artikel 38a IOAZ;
 - arbeidsinpassing en toeleiding, waaronder begrepen voorbereiding op zelfstandig ondernemersschap;
 - activiteiten met behoud van uitkering;
 - stage waaraan een stagevergoeding kan worden verbonden;
 - gesubsidieerd werk, waaronder begrepen loonkostensubsidie;
 - persoonsgebonden re-integratie budgetten;
 - nazorg bij arbeidsinschakeling;
 - flankerende instrumenten, waaronder onderzoeken door deskundigen, schuldhulpverlening, kinderopvang, taalscholing en scholing die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert. Bij een scholingsvoorziening wordt, voor zover noodzakelijk, rekening gehouden met het bepaalde in de artikelen 9a en 10a WWB, artikelen 38 en 38a IOAW of artikelen 38 en 38a IOAZ.
2. De Bestuurscommissie kan een subsidie ter dekking van een deel van de arbeidskosten van de betrokken persoon verlenen aan de onderneming bij wie een persoon behorende tot de doelgroep in dienst treedt of blijft, dan wel een subsidie verstrekken als tegemoetkoming in de kosten van voorbereiding op een beoogd dienstverband met een persoon behorende tot de doelgroep.
3. De Bestuurscommissie kan voor de uitvoering van voorzieningen afspraken maken met derden, waaronder werkgevers en re-integratiebedrijven, alsmede subsidies verstrekken.
4. De Bestuurscommissie kan met betrekking tot het bepaalde in dit artikel nadere regels stellen.

Artikel 2.1.6 Afweging

1. Een besluit tot het aanbieden of voortzetten van een voorziening aan een persoon uit de doelgroep gebeurt met inachtneming van:
 - a. de mogelijkheden en belemmeringen van de belanghebbende;
 - b. de actuele of toekomstige vraag op de arbeidsmarkt.
2. Indien nodig gebeurt de afweging als bedoeld in het eerste lid tevens met inachtneming van:
 - a. de mogelijkheden van kinderopvang;
 - b. het belang van scholing voor een arbeidsinschakeling naar vermogen;
 - c. de kosten van een voorziening in relatie tot de daarmee te dienen financiële belangen van de Drechtsteden en de persoonlijke belangen van de persoon uit de doelgroep.

Artikel 2.1.7 Waarborgsom of geldlening

De Bestuurscommissie kan aan het aanbieden of voortzetten van een voorziening de voorwaarde verbinden dat de belanghebbende een waarborgsom voldoet of meewerkt aan een geldlening, welke waarborgsom wordt terugbetaald, dan wel welke geldlening wordt omgezet in een gift indien en voor zover de belanghebbende heeft meegewerkt aan de voorziening en aan zijn arbeidsinschakeling.

Artikel 2.1.8 Beëindiging

1. De Bestuurscommissie kan de voorziening beëindigen, dan wel intrekken:
 - a. als een persoon die deelneemt aan een voorziening, zijn verplichtingen als bedoeld in artikel 2.3, dan wel zijn verplichtingen als bedoeld in artikel 9 van de WWB, artikel 37 van de IOAW, artikel 37 van de IOAZ of hoofdstuk 5 van de WIJ, niet of niet voldoende nakomt en hem dit te verwijten valt;
 - b. als een persoon die deelneemt aan een voorziening, niet meer tot de doelgroep bedoeld in artikel 2.1.1 van deze verordening behoort;
 - c. indien de Bestuurscommissie een andere voorziening aanbiedt;
 - d. als een persoon die deelneemt aan een voorziening, neveninkomsten heeft die naar oordeel van de Bestuurscommissie betekenen dat hij in staat is zonder voorziening een plaats te vinden of te behouden op de arbeidsmarkt.
2. Beëindiging van de voorziening kan tevens inhouden: het opzeggen van de het beëindigen van de subsidie, bedoeld in artikel 2.1.5, tweede lid, van deze verordening.

Artikel 2.1.9 Premies, subsidies, onkostenvergoedingen en geldleningen

1. De Bestuurscommissie kan aan uitkeringsgerechtigden een activeringspremie of stimuleringssubsidie toekennen wanneer zij algemeen geaccepteerde arbeid, niet zijnde gesubsidieerde arbeid, aanvaarden, dan wel wanneer zij activiteiten verrichten in het kader van sociale activering.
2. De Bestuurscommissie kan aan uitkeringsgerechtigden onkostenvergoedingen en geldleningen in verband met de deelname aan een voorziening toekennen.
3. De Bestuurscommissie verstrekt aan uitkeringsgerechtigden die onbeloonde additionele werkzaamheden verrichten conform artikel 10a, zesde lid van de WWB, artikel 38a IOAW en artikel 38a IOAZ een premie.
4. Onverminderd het eerste en tweede lid komen ook personen als bedoeld in artikel 7, derde lid van de WWB voor een premie of subsidie in aanmerking indien zij aan alle voorwaarden voldoen.
5. De Bestuurscommissie kan personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de WWB ondersteuning aanbieden in de vorm van een subsidie.
6. De Bestuurscommissie kan ten aanzien van de verstrekking van premies en subsidies als bedoeld in het eerste, vierde en vijfde lid nadere regels vaststellen.
7. De Bestuurscommissie kan nadere regels vaststellen ten aanzien van de verstrekking van onkostenvergoedingen en geldleningen in verband met de deelname aan een voorziening als bedoeld in het tweede lid.

Artikel 2.1.10 Onvoorziene omstandigheden en hardheidsclausule

1. In alle gevallen waarin hoofdstuk 2, paragraaf 1, van deze verordening niet voorziet, beslist de Bestuurscommissie.
2. De Bestuurscommissie kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in hoofdstuk 2, paragraaf 1, van deze verordening, als toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 2.1.11 Budgetplafond

1. De Bestuurscommissie kan een of meer budgetplafonds vaststellen voor de verschillende voorzieningen bedoeld in deze paragraaf.
2. De Bestuurscommissie kan een plafond instellen voor het aantal personen dat in aanmerking komt voor een specifieke voorziening bedoeld in deze paragraaf.

Artikel 2.1.12 Subsidieplafond

1. De Bestuurscommissie kan een subsidieplafond vaststellen ten aanzien van subsidieverlening op grond van hoofdstuk 2, paragraaf 1, van deze verordening.
2. Op de subsidies bedoeld in dit artikel is de algemene subsidieverordening van toepassing.

PARAGRAAF 2 DE WIJ

Artikel 2.2.1 Taak van de Drechtsteden

1. De Bestuurscommissie biedt jongeren die recht hebben op een werkleeraanbod, algemeen geaccepteerde arbeid, ondersteuning bij de arbeidsinschakeling of een voorziening gericht op arbeidsinschakeling aan.
2. De Bestuurscommissie kan het werkleeraanbod ook invullen met een combinatie van algemeen geaccepteerde arbeid, ondersteuning bij de arbeidsinschakeling dan wel één of meerdere voorzieningen.
3. In afwijking van het tweede lid kan een werkleeraanbod ook bestaan uit een voorbereidingsperiode op een zelfstandig beroep of bedrijf, als bedoeld in artikel 17, zesde lid van de WIJ.
4. De Bestuurscommissie stemt het werkleeraanbod af op de omstandigheden, krachten en bekwaamheden van de jongere, wiens recht op een werkleeraanbod is vastgesteld. Bij de invulling van het werkleeraanbod onderzoekt de Bestuurscommissie de mogelijkheden en omstandigheden van de jongere. Zij beziet daarbij tevens in hoeverre de wensen van de jongere bij de invulling van het werkleeraanbod kunnen worden betrokken.

Artikel 2.2.2 Aanspraak op ondersteuning

1. Jongeren die recht hebben op een werkleeraanbod komen in aanmerking voor ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en op de naar het oordeel van de Bestuurscommissie noodzakelijk geachte en beschikbare voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling.
2. De Bestuurscommissie doet een werkleeraanbod dat past binnen de criteria die gesteld zijn in deze verordening.

Artikel 2.2.3 Arbeidsinschakeling

De bestuurscommissie biedt jongeren die recht hebben op een werkleeraanbod en naar het oordeel van de bestuurscommissie direct inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt in beginsel algemeen geaccepteerde arbeid of ondersteuning bij de arbeidsinschakeling aan.

Artikel 2.2.4 De voorzieningen

Onverminderd artikel 2.2.3 en wat elders in deze verordening is vermeld, kan de Bestuurscommissie één of meer van de voorzieningen bedoeld in artikel 2.1.5 van deze verordening en zoals die zijn uitgewerkt in het plan bedoeld in artikel 2.1.2, tweede lid van deze verordening, aanbieden, tenzij enige wettelijk voorschrift zich daartegen verzet.

Artikel 2.2.5 Inzet van de voorzieningen

1. Bij de inzet van voorzieningen kiest de bestuurscommissie voor voorzieningen die beschikbaar, adequaat en toereikend zijn voor het doel dat wordt beoogd.
2. Het doel van de inzet van voorzieningen is het bevorderen van duurzame arbeidsparticipatie van jongeren door het opdoen van werkervaring, het aanleren van vaardigheden en kennis, het opdoen van werkritme, maatschappelijke participatie dan wel op andere wijze vergroten van persoonlijke en maatschappelijke zelfredzaamheid.
3. De bestuurscommissie vult de voorziening bedoeld in het eerste lid voor de jongere die niet beschikt over een startkwalificatie in met scholing of opleiding die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert, tenzij naar het oordeel van de bestuurscommissie een dergelijke scholing of opleiding de krachten of bekwaamheden van de jongere te boven gaat of onvoldoende bijdraagt aan vergroting van de kans op arbeidsinschakeling van de jongere.

Artikel 2.2.6 Combinatie arbeid en zorg

Onverminderd artikel 17, vierde lid, van de wet, betreft de bestuurcommissie bij de invulling van het werkleeraanbod de beschikbaarheid van passende kinderopvang, het belang van voldoende scholing en de belastbaarheid van de jongere.

Artikel 2.2.7 Gehandicapten

Onverminderd artikel 17, tweede lid, van de wet, stemt de bestuurscommissie het werkleeraanbod af op de medische beperkingen van de jongere en draagt zorg voor passende voorzieningen ter ondersteuning bij de arbeidsinschakeling.

Artikel 2.2.8 Uitvoering door derden

De bestuurscommissie kan in verband met de invulling en uitvoering van het werkleeraanbod afspraken maken met derden, waaronder werkgevers en re-integratiebedrijven alsmede subsidies verstrekken.

Artikel 2.2.9 Verplichtingen van de jongere

Een jongere die gebruik maakt van een voorziening is gehouden te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de WIJ, de Wet structuur uitvoering werk en inkomen, deze verordening, evenals aan de verplichtingen die de Bestuurscommissie aan de aangeboden voorziening heeft verbonden.

Artikel 2.2.10 Intrekking werkleeraanbod

De Bestuurscommissie kan het werkleeraanbod intrekken of herzien, indien wijziging optreedt in de omstandigheden, krachten of bekwaamheden van de jongere dan wel indien de jongere niet voldoet aan een of meer op hem rustende verplichtingen als bedoeld in hoofdstuk 5 van de WIJ en hem dit te verwijten valt.

Artikel 2.2.11 Subsidies

1. De Bestuurscommissie kan subsidie verlenen aan werkgevers die met jongeren een arbeidsovereenkomst sluiten, als tegemoetkoming in de kosten van voorbereiding op een beoogd dienstverband met de jongere.
2. De Bestuurscommissie kan ten aanzien van het eerste lid nadere regels stellen.

Artikel 2.2.12 Vergoedingen

1. De Bestuurscommissie kan aan een jongere die ten behoeve van de uitvoering van een werkleeraanbod noodzakelijke kosten maakt, een vergoeding voor die kosten verstrekken.
2. De Bestuurscommissie kan ten aanzien van het eerste en tweede lid nadere regels stellen.

Artikel 2.2.13 Overeenkomstige toepassing

Ten aanzien van deze paragraaf zijn de artikelen 2.1.10, 2.1.11 en 2.1.12 van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK 3 TOESLAGEN EN VERLAGINGEN

Artikel 3.1 Categorieën

Voor de toepassing van dit hoofdstuk geldt ten aanzien van belanghebbenden van 21 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar met dien verstande dat in het geval van gehuwden beiden jonger zijn dan 65 jaar, aan wie bijstand op grond van de WWB, dan wel een inkomensvoorziening op grond van de WIJ kan worden verleend, de volgende categorie-indeling:

- a. gehuwden, waarvan beide echtgenoten 21 jaar of ouder zijn;
- b. alleenstaande ouders van 21 jaar of ouder;
- c. alleenstaanden van 21 jaar of ouder.

Artikel 3.2 Criteria voor het verhogen van de basisnorm bij alleenstaanden of alleenstaande ouders

1. De basisnorm wordt verhoogd indien de belanghebbende, behorend tot de categorie alleenstaanden dan wel alleenstaande ouders, hogere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft dan waarin de basisnorm voorziet als gevolg van het niet of niet geheel kunnen delen van de woonkosten met een ander.
2. De toeslag, bedoeld in het eerste lid, wordt voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft, bepaald op 20 procent van het nettominimumloon.
3. De toeslag, bedoeld in het eerste lid, wordt voor de alleenstaande en alleenstaande ouder op wie het tweede lid niet van toepassing is, onverminderd het bepaalde in artikel 3.6 van deze verordening, bepaald op 15 procent van het nettominimumloon.
4. In afwijking van het bepaalde in het derde lid wordt de toeslag als bedoeld in het eerste lid bepaald op 20 procent van het nettominimumloon voor de belanghebbende in wiens woning uitsluitend één of meer kinderen jonger dan 21 jaar mede hun hoofdverblijf hebben.
5. In afwijking van het eerste lid wordt de basisnorm niet verhoogd indien de belanghebbende lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft als gevolg van de bewoning van een woning waaraan geen woonkosten zijn verbonden of als gevolg van het niet beschikken over een woning.
6. In afwijking van het derde lid wordt ten aanzien van de belanghebbende in wiens woning een niet tot zijn last komend kind van 21 jaar of ouder woont met een eigen inkomen gelijk aan of lager dan het normbedrag voor de kosten van levensonderhoud voor hoger onderwijs, genoemd in artikel 3.18 van de Wet studiefinanciering 2000, de basisnorm verhoogd met een toeslag van 20 procent van het nettominimumloon.

Artikel 3.3 Criteria voor het verlagen van de basisnorm bij gehuwden

1. De basisnorm wordt lager vastgesteld indien de gehuwden lagere algemeen noodzakelijke bestaanskosten hebben dan waarin de basisnorm voorziet, als gevolg van het geheel of gedeeltelijk kunnen delen van deze kosten met een ander.
2. De verlaging, bedoeld in het eerste lid, blijft achterwege voor de gehuwden in wiens woning uitsluitend één of meer kinderen jonger dan 21 jaar mede hun hoofdverblijf hebben.
3. De verlaging, bedoeld in het eerste lid, blijft achterwege voor gehuwden in wiens woning een niet tot zijn last komend kind van 21 jaar of ouder woont met een eigen inkomen gelijk aan of lager dan het normbedrag voor de kosten van levensonderhoud voor hoger onderwijs, genoemd in artikel 3.18 van de Wet studiefinanciering 2000.
4. De verlaging, bedoeld in het eerste lid, bedraagt, onverminderd het bepaalde in artikel 3.6 van deze verordening, 5 procent van het nettominimumloon.
5. In afwijking van het vierde lid wordt de basisnorm verlaagd met 20 procent van het nettominimumloon indien de gehuwden lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan hebben dan waarin de basisnorm voorziet als gevolg van de bewoning van een woning waaraan geen woonkosten zijn verbonden of als gevolg van het niet beschikken over een woning.

Artikel 3.4 Criteria voor het verlagen van de basisnorm of toeslag bij schoolverlaters

1. De basisnorm of de toeslag voor de alleenstaande wordt lager vastgesteld indien recent de deelname is beëindigd aan onderwijs of een beroepsopleiding op grond waarvan aanspraak bestond op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of op een tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage en de schoolkosten op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.
2. Van recente beëindiging als bedoeld in het eerste lid is sprake zolang nog geen periode van zes maanden na het tijdstip van die beëindiging is verstreken.
3. De verlaging als bedoeld in het eerste lid bedraagt 20 procent van het nettominimumloon.

Artikel 3.5 Criteria voor het verlagen van de toeslag bij 21- of 22-jarigen

1. De toeslag, zoals vastgesteld op grond van artikel 3.2 van deze verordening, wordt voor een alleenstaande van 21 jaar verlaagd met 20 procent van het nettominimumloon.
2. Indien voor een 21-jarige alleenstaande op grond van artikel 3.2 van deze verordening een toeslag van minder dan 20 procent van het nettominimumloon is vastgesteld, wordt de verlaging bedoeld in het vorige lid gelijkgesteld aan deze toeslag.
3. De toeslag, zoals vastgesteld op grond van artikel 3.2 van deze verordening, wordt voor een alleenstaande van 22 jaar verlaagd met 15 procent van het nettominimumloon.
4. Indien voor een 22-jarige alleenstaande op grond van artikel 3.2 van deze verordening een toeslag van minder dan 15 procent van het nettominimumloon is vastgesteld, wordt de verlaging bedoeld in het vorige lid gelijkgesteld aan deze toeslag.
5. Gedurende de periode dat een verlaging op grond van artikel 3.4 van deze verordening op de basisnorm of toeslag wordt toegepast, vindt geen verlaging plaats op grond van dit artikel.

Artikel 3.6 Cumulatie en anticumulatie

1. Indien de belanghebbende, tevens hoofdbewoner van de woning, de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan kan delen met meer dan één persoon, wordt de toeslag zoals bedoeld in artikel 3.2 van deze verordening verlaagd met vijf procent van het nettominimumloon voor iedere volgende persoon die zijn hoofdverblijf houdt in de woning, respectievelijk de verlaging zoals bedoeld in artikel 3.3 van deze verordening verder verhoogd met 5 procent van het nettominimumloon voor iedere volgende persoon die zijn hoofdverblijf houdt in de woning.
2. Indien de belanghebbende, niet zijnde hoofdbewoner van de woning, de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan kan delen met meer dan één persoon, wordt de toeslag zoals bedoeld in artikel 3.2 van deze verordening verlaagd met vijf procent van het nettominimumloon voor iedere volgende persoon die zijn hoofdverblijf houdt in het gedeelte van de woning, dat op basis van een huur- of kostgangerovereenkomst ter beschikking staat aan belanghebbende, respectievelijk de verlaging zoals bedoeld in artikel 3.3 van deze verordening verder verhoogd met 5 procent van het nettominimumloon.
3. Alleenstaande ouders met hun ten laste komende kinderen en gehuwden met hun ten laste komende kinderen worden voor de toepassing van dit artikel beschouwd als één persoon.
4. De basisnorm vermeerderd met een toeslag of verlaagd door een verlaging bedraagt te allen tijde minimaal:
 - a. voor een alleenstaande: 50 procent van het nettominimumloon;
 - b. voor een alleenstaande schoolverlater die lagere algemene noodzakelijke kosten van het bestaan heeft als gevolg van het geheel of gedeeltelijk kunnen delen van deze kosten met een ander: 30 procent van het nettominimumloon;
 - c. voor een alleenstaande ouder: 70 procent van het nettominimumloon;
 - d. voor gehuwden: 80 procent van het nettominimumloon.

HOOFDSTUK 4 AFSTEMMING

Artikel 4.1 Ernstig tekort schieten

WWB

1. De bijstandsnorm wordt eenmalig met € 150 verlaagd wanneer de belanghebbende naar het oordeel van de Bestuurscommissie ernstig is tekortgeschoten in:
 - a. het naar vermogen verkrijgen of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid;
 - b. het meewerken aan een re-integratievoorziening die in het kader van de WWB is aangeboden of die, gezien haar aard en doel, met een WWB-voorziening gelijk is te stellen;
 - c. het verlenen van de medewerking die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de WWB;
 - d. het betonen van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan;
 - e. het op verzoek of onverwijld uit eigen beweging doen van mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling of het recht op bijstand;
 - f. het op verzoek verstrekken van alle gevraagde gegevens en bewijsstukken die nodig zijn voor de beslissing op de aanvraag door de Bestuurscommissie;
 - g. het nakomen van de opgelegde verplichtingen op grond van paragraaf 6.3 van de WWB.

WIJ

2. De inkomensvoorziening wordt eenmalig met € 150 verlaagd wanneer de belanghebbende naar het oordeel van de Bestuurscommissie ernstig is tekortgeschoten in:
 - a. het op verzoek van de Bestuurscommissie of onverwijld uit eigen beweging doen van mededeling over alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn recht op een werkleeraanbod of zijn recht op inkomensvoorziening;
 - b. het op verzoek verstrekken van alle gevraagde gegevens en bewijsstukken die nodig zijn voor de beslissing op de aanvraag door de Bestuurscommissie;
 - c. het desgevraagd aan de Bestuurscommissie de medewerking verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de WIJ;
 - d. het meewerken aan het opstellen van een plan met betrekking tot zijn arbeidsinschakeling, waaronder begrepen het meewerken aan een onderzoek naar zijn mogelijkheden tot arbeidsinschakeling;
 - e. het stellen van redelijke eisen in verband met door hem te verrichten algemeen geaccepteerde arbeid, die het aanvaarden of verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid belemmeren;
 - f. het meewerken aan het behoud of bevorderen van zijn arbeidsbekwaamheid;
 - g. het meewerken aan activiteiten of werkzaamheden, gericht op zijn arbeidsinschakeling;
 - h. het naar beste vermogen verrichten van de opgedragen werkzaamheden of activiteiten;
 - i. op advies van een arts zich onderwerpen aan een noodzakelijke behandeling van medische aard. In welke gevallen van deze bevoegdheid gebruik gemaakt zal worden, kan door de Bestuurscommissie worden vastgelegd in nadere regels.

IOAW en IOAZ

3. De netto uitkering wordt eenmalig met € 150 verlaagd wanneer de belanghebbende naar het oordeel van de Bestuurscommissie ernstig is tekortgeschoten in:
 - a. het op verzoek verstrekken van alle gevraagde gegevens en bewijsstukken die nodig zijn voor de beslissing op de aanvraag door de Bestuurscommissie;
 - b. het op verzoek of onverwijld uit eigen beweging doen van mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling of het recht op uitkering;
 - c. het verlenen van de medewerking die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de IOAW of IOAZ;
 - d. het naar vermogen te trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen;
 - e. het ervoor zorgen dat hij als werkzoekende geregistreerd is bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en geregistreerd blijft, indien hem daartoe het recht toekomt

op grond van artikel 30b, eerste lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;

- f. het nalaten van wat inschakeling in de arbeid belemmert;
- g. het gebruik maken van een door de Bestuurscommissie aangeboden re-integratievoorziening, waaronder begrepen sociale activering, gericht op arbeidsinschakeling, evenals mee te werken aan een onderzoek naar zijn mogelijkheden tot arbeidsinschakeling.

Artikel 4.2 Zeer ernstig tekortschieten

1. De bijstandsnorm, de inkomensvoorziening of grondslag wordt voor één maand met 100 procent verlaagd wanneer de belanghebbende naar het oordeel van de Bestuurscommissie zeer ernstig is tekortgeschoten in een of meer van de in artikel 4.1 van deze verordening genoemde opzichten.
2. Van een zeer ernstig tekortschieten als bedoeld in het vorige lid is in het bijzonder sprake als vaststaat of redelijkerwijs is aan te nemen:
 - a. dat het beroep door belanghebbende op algemene bijstand gedurende meer dan één maand het gevolg is van diens doen of nalaten;
 - b. dat de belanghebbende middelen heeft verzwegen waarmee hij gedurende meer dan één maand in zijn levensonderhoud kon voorzien;
 - c. dat belanghebbende zich zeer ernstig heeft misdragen tegenover een of meer personen van wie het hem op dat moment duidelijk moet zijn dat zij:
 - 1° In het kader van de uitvoering van de WWB, de WIJ, de IOAW of IOAZ ten dienste of in opdracht van de Bestuurscommissie werkzaam zijn;
 - 2° Betrokken zijn bij de uitvoering van een re-integratievoorziening;
 - 3° Deelnemen aan een re-integratievoorziening;
 - 4° Een beroep doen op bijstand of de re-integratievoorziening; of
 - 5° Werkzaam zijn ter ondersteuning van personen bedoeld onder 1° of 2°.

Artikel 4.3. Weigering van de IOAW en IOAZ

1. In afwijking van artikel 4.1 en 4.2 van deze verordening weigert de Bestuurscommissie de uitkering blijvend indien:
 - a. aan de beëindiging van de dienstbetrekking van belanghebbende een dringende reden ten grondslag ligt in de zin van artikel 678 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de belanghebbende ter zake een verwijt kan worden gemaakt;
 - b. de dienstbetrekking is beëindigd door of op verzoek van de belanghebbende zonder dat aan de voortzetting ervan zodanige bezwaren waren verbonden, dat deze voortzetting redelijkerwijs niet van hem zou kunnen worden geveerd;
 - c. de belanghebbende nalaat algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden; of
 - d. de belanghebbende door eigen toedoen geen algemeen geaccepteerde arbeid verkrijgt.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de uitkering tijdelijk geweigerd indien de gedraging de belanghebbende niet in overwegende mate kan worden verweten. De periode van weigering komt in dat geval maximaal overeen met de mate waarin de belanghebbende uit of in verband met arbeid inkomen als bedoeld in of op grond van artikel 8 IOAW of artikel 8 IOAZ zou hebben kunnen verwerven en deze periode is nooit langer dan zes maanden.

Artikel 4.4 Opnieuw ernstig of zeer ernstig tekortschieten

1. De Bestuurscommissie verlaagt bij de toepassing van artikel 4.1, eerste, tweede of derde lid van deze verordening de bijstandsnorm, inkomensvoorziening of uitkering met € 150 extra, indien de belanghebbende naar het oordeel van de Bestuurscommissie ernstig is tekortgeschoten in een of meer van de genoemde opzichten, nadat nog geen jaar is verlopen na een eerder besluit tot afstemming met toepassing van artikel 4.1, eerste, tweede of derde lid.
2. De Bestuurscommissie verlaagt, in afwijking van het eerste lid en artikel 4.1, eerste, tweede en derde lid van deze verordening de bijstandsnorm, inkomensvoorziening of grondslag gedurende één maand met 100 procent, indien de belanghebbende naar het oordeel van de Bestuurscommissie ernstig is tekortgeschoten in een of meer van de in artikel 4.1, eerste,

tweede of derde lid genoemde opzichten, nadat nog geen half jaar is verlopen na een besluit tot afstemming met toepassing van het eerste lid of dit lid zelf.

3. De Bestuurscommissie verlaagt bij de toepassing van artikel 4.2, eerste lid van deze verordening de bijstandsnorm, inkomensvoorziening of grondslag één maand extra met 100 procent, indien de belanghebbende naar het oordeel van de Bestuurscommissie zeer ernstig is tekortgeschoten in een of meer van de in artikel 4.1, eerste, tweede en derde lid, genoemde opzichten, nadat nog geen jaar is verlopen na een eerder besluit tot afstemming met toepassing van artikel 4.2, eerste lid, wegens zeer ernstig tekortschieten.
4. Nadat ten aanzien van de belanghebbende tweemaal toepassing is gegeven aan artikel 4.3, tweede lid, weigert de Bestuurscommissie de gehele uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ blijvend indien voor een derde maal een dienstbetrekking van belanghebbende is geëindigd of deze een dienstbetrekking verwijtbaar niet heeft verkregen.

Artikel 4.5 Weging van het gedrag

1. Afstemming op grond van artikel 4.1 of 4.2 van deze verordening vindt niet plaats indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt.
2. De Bestuurscommissie houdt bij zijn oordeel als bedoeld in artikelen 4.1, 4.2, 4.3 en 4.4 van deze verordening rekening met de omstandigheden en mogelijkheden van de belanghebbende, de ernst van de gedraging en de mate van verwijtbaarheid.
3. Bij zijn oordeel als bedoeld in het vorige lid kan de Bestuurscommissie rekening houden met andere of eerdere gedragingen van de belanghebbende waarin deze tekortschoot in de naleving van op hem rustende verplichtingen op grond van de WWB, de WIJ, de IOAW of de IOAZ, in het betonen van besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan of in diens gedrag jegens de Bestuurscommissie.

Artikel 4.6 Weging van de afstemming

1. Gelet op het bepaalde in artikel 4.5 van deze verordening, kan de Bestuurscommissie in afwijking van artikelen 4.1, 4.2 en 4.3 de verlaging of tijdelijke weigering lager of hoger vaststellen en/of de periode van de verlaging of weigering verlengen of verkorten.
2. De Bestuurscommissie kan de verlaging of tijdelijke weigering lager vaststellen als de belanghebbende door de hoogte en/of de duur van de verlaging onredelijk zwaar wordt getroffen.
3. Op grond van zeer dringende redenen kan de Bestuurscommissie geheel of gedeeltelijk afzien van de uitvoering van het besluit tot afstemming.

Artikel 4.7 Uitvoering

1. De uitvoering van het besluit tot afstemming vindt zoveel mogelijk plaats op de eerstvolgende betaling van bijstand, inkomensvoorziening of uitkering volgend op de bekendmaking.
2. Nadat het recht op bijstand, inkomensvoorziening of uitkering is geëindigd, kan uitvoering van het besluit tot afstemming alsnog plaatsvinden in geval van een hernieuwde toekenning, en wel met betrekking tot te verlenen bijstand, inkomensvoorziening of uitkering over een periode tot uiterlijk drie maanden na het besluit tot afstemming.
3. Indien de aanspraak op de bijstandsnorm, de inkomensvoorziening of uitkering over de maand waarover de afstemming plaatsvindt, minder bedraagt dan de vastgestelde verlaging, blijft de verlaging beperkt tot het bedrag van de aanspraak.
4. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder belanghebbende tevens de in het recht op bijstand, inkomensvoorziening of uitkering begrepen partner van belanghebbende verstaan.

HOOFDSTUK 5 HANDHAVING

Artikel 5.1 Fraudepreventie

De Bestuurscommissie voert een actief fraudepreventiebeleid. Onderdeel daarvan is de wijze waarop de Bestuurscommissie belanghebbenden informeert over de rechten en plichten die aan het ontvangen van bijstand, de inkomensvoorziening, uitkering of een re-integratievoorziening zijn verbonden en over de consequenties van misbruik en oneigenlijk gebruik. Ter controle van het beroep op uitkering wordt onder meer gebruik gemaakt van bestandsvergelijkingen met actuele gegevens en van de samenloopsignalen die daaruit voortkomen.

Artikel 5.2 Controle

1. De Bestuurscommissie doet stelselmatig onderzoek naar de rechtmatigheid van de bijstand, inkomensvoorziening of uitkering en kan daarbij onder meer gebruikmaken van huisbezoeken, risicoprofielen en bestandsvergelijkingen en de samenloopsignalen die daaruit voortkomen. De Bestuurscommissie onderzoekt daarnaast overige signalen en tips die relevant zijn voor het recht op bijstand, inkomensvoorziening of uitkering.
2. De Bestuurscommissie doet onderzoek naar de reden van de beëindiging van de uitkering en neemt op basis daarvan besluiten met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitkering en de wederzijds tussen de Bestuurscommissie en de belanghebbende resterende verplichtingen en de afhandeling daarvan.
3. De onderzoeken als bedoeld in het eerste en tweede lid kunnen ook uitgevoerd worden met betrekking tot het gebruik van een re-integratievoorziening.

Artikel 5.3 Verlaging van de uitkering

Indien belanghebbende onjuiste, onvolledige of in het geheel geen inlichtingen verstrekt die van belang zijn of kunnen zijn voor de hoogte, de duur of de voortzetting van de uitkering, verlaagt de Bestuurscommissie de bijstand, inkomensvoorziening of uitkering, conform hetgeen hierover is bepaald in hoofdstuk 4 van deze verordening, onverminderd de mogelijkheid tot terug- en invordering van de eventueel ten onrechte ontvangen uitkering, waaronder begrepen het bedrag van de afstemming dat niet geëffectueerd kan worden op de lopende uitkering.

Artikel 5.4 Inzenden onderzoeksbevindingen naar het Openbaar Ministerie

Indien een gedraging van belanghebbende als bedoeld in artikel 5.3 leidt tot benadeling van de gemeente, worden de bevindingen van het onderzoek naar het Openbaar Ministerie gezonden, conform de Aanwijzing Sociale Zekerheidsfraude (Staatscourant 2008, 2373), onverminderd de mogelijkheid de uitkering te verlagen en de ten onrechte ontvangen uitkering terug te vorderen.

Artikel 5.5 Nadere regels

Ten aanzien van het bepaalde in dit hoofdstuk kan de Bestuurscommissie nadere regels stellen.

HOOFDSTUK 6 OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 6.1 Intrekking verordeningen en overgangsrecht

1. Bij het in werking treden van deze verordening, worden de volgende verordeningen ingetrokken:
 - a. de Verordening Werk en Bijstand Drechtsteden van 6 december 2006;
 - b. de Reïntegratieverordening IOAW en IOAZ Drechtsteden van 6 december 2006.
2. In afwijking van het eerste lid blijft hoofdstuk 3 van de verordening genoemd onder a. gedurende twaalf maanden na inwerkingtreding van deze verordening van toepassing indien hoofdstuk 3 van deze verordening tot een ongunstiger resultaat leidt voor belanghebbenden die al voor de inwerkingtreding van deze verordening aanspraak maakten op bijstand.
3. Het tweede lid is niet meer van toepassing indien de belanghebbende gedurende minimaal 30 dagen zijn aanspraak op bijstand heeft verloren.
4. Hoofdstuk 4 van deze verordening is enkel van toepassing ten aanzien van gedragingen die zich voordoen na de inwerkingtreding van deze verordening. Ten aanzien van gedragingen voor die datum gelden de toepasselijke bepalingen in hoofdstuk 4 van de verordening bedoeld in het eerste lid, onder a.
5. In afwijking van lid vier gelden hoofdstukken 4 en 5 van deze verordening voor belanghebbenden met een uitkering op grond van de IOAW of IOAZ in ieder geval niet eerder dan vanaf 1 juli 2010. Ten aanzien van gedragingen die tot afstemming kunnen leiden voor 1 juli 2010 gelden de bepalingen van het Maatregelenbesluit Abw, loaw en loaz en het Boetebesluit socialezekerheidswetten, zoals die luiden op 31 december 2009.
6. De onderdelen c. en d. van artikel 4.3, eerste lid, van deze verordening gelden enkel in het kader van de IOAW, zolang de IOAZ op dit punt nog niet door de wetgever is aangepast.

HOOFDSTUK 7 SLOTBEPALINGEN

Artikel 7.1 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie van deze verordening en werkt terug tot 1 juli 2010.
2. In afwijking van het eerste lid treden de bepalingen in deze verordening die zich richten op de jongere in de zin van de Wet investeren in jongeren in werking op de dag na publicatie van deze verordening en werken terug tot 1 oktober 2009.

Artikel 7.2 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als:
'Verordening Werk en Inkomen Drechtsteden'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Drechtraad van 16 juni 2010.

De coördinerend griffier, De voorzitter,

TOELICHTING OP DE VERORDERING WERK EN INKOMEN DRECHTSTEDEN

Algemeen

De Verordening Werk en Bijstand Drechtsteden dateert van 2006 en sluit inmiddels niet meer aan op de ontstane jurisprudentie en nieuwe wetgeving. Daarnaast loopt deze verordening niet gelijk op met het huidige re-integratiebeleid zoals verwoord in de Re-integratieagenda 2010-2013 van de Drechtsteden. Daarom is besloten deze verordening aan te passen. Hierbij speelt ook de invoering van de Wet investering jongeren (WIJ) een rol. De WIJ verplicht de Drechttraad een aantal verordeningen vast te stellen. Dat is gebeurd in deze nieuwe verordening. Tot slot brengt de Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (BUIG) met zich mee dat per 1 juli 2010 de aspecten afstemming en handhaving in de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) bij verordening moeten zijn geregeld. Deze verplichting vindt eveneens in deze nieuwe verordening haar weerslag.

HOOFDSTUK 1 Algemene bepalingen

Artikelen 1.1 t/m 1.3

Begrippen die in de verordening worden gebruikt hebben dezelfde betekenis als in de WWB. Daarom worden bepaalde begrippen, zoals 'gezamenlijke huishouding', 'instelling', 'alleenstaande', 'alleenstaande ouder', 'woning', 'hoofdverblijf' en gelijkstellingen zoals die tussen gehuwden, samenwonenden en partnergeregistreerde niet opnieuw gedefinieerd. In het uitzonderlijke geval dat in de IOAW, IOAZ of WIJ een andere betekenis aan dezelfde begrip wordt gegeven, geldt in het voorkomende geval vanzelfsprekend deze betekenis. Dit volgt uit de relatie tussen lagere en hogere regelgeving. Waar bepaalde begrippen wel nadere definiëring behoeven, zijn deze opgenomen in artikelen 1.1 en 1.2.

HOOFDSTUK 2 Re-integratie

ALGEMEEN

De WWB, IOAW en IOAZ

De WWB, IOAW en IOAZ geven de Bestuurscommissie de opdracht om zorg te dragen voor de re-integratie van uitkeringsgerechtigden, Nuggers en Anw-ers. De WWB (artikel 8), IOAW (artikel 36) en IOAZ (artikel 36) dragen aan de Drechttraad op om een verordening vast te stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaken wordt neergelegd. Tevens wordt hierin de aanspraak van burgers op ondersteuning bij re-integratie geregeld.

De WIJ

Op 1 oktober 2009 is de Wet investeren in jongeren (WIJ) in werking getreden. Doelstelling van deze wet is de duurzame arbeidsparticipatie in regulier werk voor jongeren tot 27 jaar. Om dit te bereiken is in de wet een recht op een zogenaamd werkleeraanbod vastgelegd. Het werkleerrecht berust op het uitgangspunt dat jongeren die goed geschoold zijn en over voldoende kwalificaties beschikken, gemakkelijker aan het werk zullen komen en daardoor zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

De WIJ verplicht gemeenten om te investeren in de arbeidsinschakeling van alle jongeren, ook bij een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Daartoe moeten gemeenten jongeren in beginsel een werkleeraanbod doen. Afgeleide van het werkleeraanbod is een inkomensvoorziening voor jongeren vanaf 18 jaar als de jongere onvoldoende inkomsten heeft. Deze inkomensvoorziening is alleen beschikbaar als het werkleeraanbod aanvaard wordt of dit wegens in de persoon van de jongere gelegen of niet verwijtbare omstandigheden zijnerzijds geen optie is, dit aanbod onvoldoende inkomsten genereert of er nog geen werkleeraanbod kan worden gedaan. De samenhang tussen het werkleeraanbod enerzijds en de inkomensvoorziening anderzijds is een bepalend element in de WIJ.

De relatie tussen werken/leren en een uitkering is fundamenteel anders dan de situatie in de WWB, waarbij het recht op bijstand vooropstaat met als afgeleide de plicht tot arbeidsparticipatie. Met de WIJ wordt een 'paradigmawisseling' beoogd: is het uitgangspunt in de WWB 'een uitkering, mits' in de WIJ is dit omgedraaid en geldt als uitgangspunt 'geen uitkering, tenzij'.

Evenals in de WWB geldt binnen de WIJ een stelsel van rechten en plichten. De gemeente is onder bepaalde voorwaarden verplicht een werkleeraanbod en eventueel een inkomensvoorziening aan te bieden. De jongere is verplicht zich te houden aan diverse verplichtingen. Worden deze verplichtingen geschonden, dan kan het werkleeraanbod worden ingetrokken en dient de inkomensvoorziening verlaagd te worden (artikel 41, eerste lid WIJ). Die verlaging geschiedt conform de regels die in een gemeentelijke verordening moeten zijn vastgelegd (artikel 12, eerste lid onderdeel b WIJ). Dat is de Verordening Werk en Inkomen Drechtsteden, hoofdstuk 3.

Duurzame arbeidsparticipatie

Voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar ontstaat onder de voorwaarden die in de WIJ zijn genoemd, een individueel recht op een werkleeraanbod. Dat is meer dan een recht op een eenmalige voorziening. Zo nodig is het een recht op een reeks voorzieningen gericht op de kortste weg naar duurzame arbeidsparticipatie. Langs welke route die weg verloopt, is een individueel gegeven dat wordt bepaald door de afstand van de jongere tot de arbeidsmarkt en de beschikbaarheid van voorzieningen. Onder duurzame arbeidsparticipatie wordt verstaan de arbeidsinschakeling waarbij jongeren gedurende langere tijd en op eigen kracht aan het arbeidsproces kunnen deelnemen en arbeid verrichten dat past bij hun kennis en vaardigheden of deze kennis en vaardigheden bevordert (Kamerstukken II 2008-2009, 31 775, nr. 7, p. 11). Tot dat punt is bereikt is de gemeente verplicht de jongere (bij herhaling) een werkleeraanbod te doen gericht op arbeidsinschakeling, dit vraagt veel tijd en aandacht van de casemanager. Er is nadrukkelijk voor gekozen om niet bij voorbaat te bepalen hoe lang de algemeen geaccepteerde arbeid zou moeten duren voordat over 'duurzame arbeidsparticipatie' kan worden gesproken (Handelingen TK 2008-2009, nr. 76, p. 6006). De jongere dient op het punt gebracht te worden dat hij geen ondersteuning van de bestuurscommissie meer nodig heeft.

Inhoud werkleeraanbod

Het begrip 'werkleeraanbod' moet ruim worden uitgelegd. Het werkleeraanbod kan allerlei vormen hebben, variërend van een 'echte' baan tot vakgerichte scholing of een combinatie van beide. Een werkleeraanbod kan ook bestaan uit voorzieningen die nodig worden geacht op weg naar arbeidsinschakeling, zoals een sollicitatietraining, een cursus gericht op de ontwikkeling van werknemersvaardigheden, een stageplaats, schuldhelpverlening, sociale activering, nazorg en gesubsidieerde arbeid.

Afgezien van participatieplaatsen kan het gehele instrumentarium dat gemeenten hebben ontwikkeld voor de re-integratie in het kader van de WWB, ook op jongeren toegepast worden. Participatieplaatsen zijn uitgezonderd. Bij jongeren zal de situatie waarin de afstand tot de arbeidsmarkt dusdanig groot is dat die alleen met de maximale drie jaar additionele arbeid te overbruggen is zich niet in die mate voordoen dat de regering participatieplaatsen in de vorm van artikel 10a WWB noodzakelijk acht.

Ook uitgezonderd is het reguliere onderwijs dat door het Rijk wordt bekostigd (zie ook artikel 23, eerste lid, onderdeel a WIJ). De Bestuurscommissie kan de jongere weliswaar adviseren een dergelijke vorm van onderwijs te volgen of weer te gaan volgen als dit zinvol wordt geacht, maar het is geen voorziening die de gemeente kan inzetten om vorm te geven aan het werkleeraanbod.

De bestuurscommissie bepaalt de inhoud van het werkleeraanbod. Dat geldt ook voor de vraag of het accent komt te liggen op werken of leren. Gelet op de duurzame arbeidsparticipatie als einddoel, zal werken de hoogste prioriteit hebben als de jongere daartoe in staat is. Zijn er echter belemmeringen op de weg daar naartoe, dan kunnen allerlei voorzieningen worden ingezet om dat einddoel te bereiken. Van belang daarbij is dat de startkwalificatie binnen het werkleeraanbod een ijkpunt vormt, omdat deze in belangrijke mate kan bijdragen aan duurzame arbeidsparticipatie.

Het is aan de gemeenten overgelaten om te beoordelen in hoeverre de jongere in staat moet worden gesteld een dergelijke kwalificatie te behalen of anderszins scholing te ontvangen die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert.

Maatwerk

Uitgangspunt is dat maatwerk wordt geleverd: dat het werkleeraanbod wordt afgestemd op de omstandigheden, krachten en capaciteiten van de jongere (artikel 18, eerste lid WIJ). De wensen van jongeren worden betrokken bij het vormgeven van het werkleeraanbod (artikel 14, eerste lid WIJ). De Bestuurscommissie is verplicht die wensen vast te leggen in de rapportage die ten grondslag ligt aan het werkleeraanbod en dient daarbij tevens aan te geven op welke wijze die wensen bij het werkleeraanbod betrokken zijn.

Werken en leren niet direct mogelijk

Wanneer het doen van een werkleeraanbod bestaande uit werken en/of leren niet direct mogelijk is, dient een aanbod gedaan te worden dat op termijn perspectief biedt op arbeidsinschakeling. Dat kan betekenen dat voorzieningen worden ingezet in de vorm van zorg- of hulpverlening, waarbij ook aandacht kan worden besteed aan belemmerende factoren, zoals psychische, sociale en cognitieve problemen. Het werkleeraanbod omvat immers het geheel van re-integratievoorzieningen, dat gericht is op duurzame arbeidsparticipatie. Is de jongere naar het oordeel van de bestuurscommissie in het geheel niet in staat dat om redenen van lichamelijke, sociale of psychische aard uitvoering wordt gegeven aan een werkleeraanbod, dan kan daarvan vooralsnog worden afgezien (artikel 17, tweede lid WIJ). Zorgtaken kunnen worden aangemerkt als reden van sociale aard, voor zover daarmee geen rekening kan worden gehouden door middel van een voorziening.

Alleenstaande ouders

Bij de vormgeving van het werkleeraanbod in de WIJ is speciale aandacht besteed aan alleenstaande ouders, vanwege hun zorgtaken en mogelijke medische en/of fysieke beperkingen. Daarom geldt voor alleenstaande ouders met een ten laste komend kind jonger dan vijf jaar, dat het werkleeraanbod desgevraagd wordt ingevuld door middel van scholing of opleiding die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert, tenzij een dergelijke scholing de krachten of bekwaamheden van de jongere te boven gaat (artikel 17, vierde lid, WIJ). Daarmee loopt deze regeling parallel met de WWB (artikel 9a WWB). Anders dan in de WWB echter is uit oogpunt van deregulering afgezien van een maximale termijn van zes jaar. Dit omdat gezien de maximale duur van het werkleerrecht (van 18 tot 27 jaar) deze maximale termijn in de meeste gevallen reeds in de werkleerperiode zal zijn geïncorporeerd.

Zelfstandigen

Besloten is om zelfstandigen uit te zonderen van het recht op een werkleeraanbod en van het recht op inkomensvoorziening (artikel 23, eerste lid, onderdeel e jo. artikel 42, eerste lid, onderdeel m, WIJ). Zij kunnen een beroep doen op algemene bijstand of bijstand ter voorziening in de behoefte aan bedrijfskapitaal op grond van artikel 78f van de WWB, zodat de (jongere) zelfstandige zich geheel kan richten op zijn bestaan als zelfstandige. In het zesde lid van artikel 17 WIJ wordt echter bepaald dat de Bestuurscommissie de mogelijkheid (niet de verplichting) heeft om aan de jongere die als zelfstandige wil beginnen, een werkleeraanbod te doen dat bestaat uit een voorbereidingsperiode op het bestaan als zelfstandige. Dit werkleeraanbod duurt maximaal twaalf maanden en kan slechts worden aangeboden op verzoek van de jongere.

Gehandicapten

De jongeren die op de WSW wachtlijst staan in afwachting van een WSW - arbeidsplaats, komen in aanmerking voor een werkleeraanbod dat hen voorbereidt op de WSW - arbeidsplaats. Ook voor deze doelgroep geldt dat recht op inkomensvoorziening bestaat als dat werkleeraanbod onvoldoende inkomsten genereert, dan wel als van de jongere om redenen van lichamelijke, geestelijke of sociale aard niet kan worden gevergd dat deze uitvoering geeft aan een werkleeraanbod.

Voor de groep jongeren met een medische beperking (die niet behoren tot de doelgroep van de WAJONG) is het van belang dat het aanbod aansluit bij hun mogelijkheden. Het uitgangspunt van maatwerk bij het werkleerrecht zal vooral voor deze groep een cruciale rol spelen. Aan de hand van de individuele situatie zal beoordeeld moeten worden welk aanbod past bij de jongere gelet op zijn/haar mogelijkheden en beperkingen. Het werkleeraanbod moet aansluiten bij de individuele mogelijkheden van de persoon in verband met gezondheid en belastbaarheid. Maatwerk betekent een zorgvuldige op de persoon toegesneden afweging bij de uiteindelijke keuze van een traject. Voor de groep jongeren, die weinig perspectief heeft op arbeidsinschakeling, behoort sociale activering tot mogelijkheden. Als een werkleeraanbod vanwege de medische situatie in het geheel niet mogelijk is, wordt de gehandicapte geen aanbod gedaan. Wel kan aanspraak op een inkomensvoorziening bestaan.

Het beleid

Om recht te doen aan de beleidsruimte die gemeenten nodig hebben om door maatwerk invulling te geven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid, worden aan de vormgeving van het werkleeraanbod en de mate waarin gemeente daartoe voorzieningen kan inzetten, geen wettelijke eisen gesteld. Gezien de verantwoordelijkheid die de Drechtraad in het kader van dit wetsvoorstel heeft, en mede met het oog op de rechtszekerheid, is bepaald dat het gemeentelijke beleid inzake de voorzieningen in een verordening moet worden vastgelegd.

Relatie met re-integratieverordening WWB

Het instrumentarium dat al beschikbaar is voor de re-integratie in het kader van de WWB kan, uitgezonderd participatieplaatsen en vrijlating van inkomsten uit arbeid, tevens worden ingezet voor de vormgeving van het werkleeraanbod.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Paragraaf 1

Deze paragraaf ziet op het re-integratiebeleid in het kader van de WWB, IOAW en IOAZ.

Artikel 2.1.1

Dit artikel bepaalt de doelgroep van dit hoofdstuk van de verordening en dit komt overeen met de wettelijke bepalingen ter zake.

Artikel 2.1.2

In het eerste en derde lid is de opdracht aan de Bestuurscommissie vormgegeven. Het tweede lid bepaalt dat deze opdracht haar vorm krijgt in een beleidsplan, dat aan de Drechtraad wordt voorgelegd. Om de Bestuurscommissie maximale armslag te geven om te kunnen inspelen op economische veranderingen, wijzigingen in de arbeidsmarkt en nieuw vergaarde kennis en inzichten is er geen termijn aan de planverplichting gesteld. Zo kan de Bestuurscommissie jaarlijks of om de zoveel jaar een beleidsplan opstellen. Het vierde lid maakt het mogelijk dat de Bestuurscommissie ter uitvoering van hoofdstuk 2, paragraaf 1, van de verordening en het beleidsplan beleidsregels kan opstellen.

Artikel 2.1.3

In de WWB, IOAW en IOAZ is al uitgebreid aangegeven welke verplichtingen gelden bij het recht op een uitkering. Uit oogpunt van kenbaarheid worden deze verplichtingen in dit artikel herhaald, waarbij ook de verbinding wordt gelegd met de mogelijkheden tot afstemming, zoals geregeld in hoofdstuk 4 van deze verordening. De daarin opgenomen afstemmingsmogelijkheden worden in het zevende lid uitgebreid met de mogelijkheid van uitsluiting van voorzieningen. Het zesde lid maakt het voorts mogelijk dat de Bestuurscommissie nog andere dan de reeds in het artikel genoemde verplichtingen aan een voorziening verbindt, zodat kan worden ingespeeld op bepaalde individuele omstandigheden of op specifieke omstandigheden met betrekking tot de voorziening. Het achtste lid bepaalt ter borging van de rechtszekerheid, dat de betrokkene adequaat over de voor hem of haar geldende verplichtingen wordt geïnformeerd.

Artikel 2.1.4

Dit artikel regelt wanneer een uitkeringsgerechtigde WWB, IOAW en IOAZ ontheffing kan krijgen van de arbeidsverplichting, waarbij gedifferentieerd kan worden op bepaalde aspecten van de arbeidsverplichting. Dit artikel beoogt te onderstrepen dat de ontheffing van de arbeidsverplichting slechts bij hoge uitzondering kan plaatsvinden. Het derde lid bepaalt dan ook dat ontheffing niet zomaar kan worden verleend.

Artikel 2.1.5, eerste lid

Dit artikel geeft het kader aan waarbinnen de Bestuurscommissie het re-integratiebeleid in een plan kan vormgeven. Er is gekozen voor een breed kader om de Bestuurscommissie de grootst mogelijke speelruimte te geven. Het eerste lid geeft dan ook geen limitatieve opsomming van vormen van voorzieningen.

Artikel 2.1.5, tweede lid

Het tweede lid verschaft de juridische grond voor het verstrekken van loonkostensubsidie. Voor het verstrekken van subsidies is een wettelijke basis in een verordening vereist. Hierbij dient te worden voldaan aan de algemene groepsvrijstellingsverordening (Verordening (EG) nr. 800/2008 van de Europese Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard). Hierin is een hoofdstuk over steun voor kwetsbare en gehandicapte werknemers opgenomen, dat bepaalde eisen aan het instrument van loonkostensubsidie stelt.

Artikel 2.1.5, derde en vierde lid

Het derde lid geeft de Bestuurscommissie de bevoegdheid om afspraken te maken met derden ter uitvoering van de voorzieningen. Het vierde lid geeft de Bestuurscommissie de bevoegdheid om ten aanzien van de uitvoering van voorzieningen beleidsregels op te stellen.

Artikel 2.1.6

Dit artikel geeft aan welke overwegingen, naast de overwegingen die volgen uit de wetgeving, een rol spelen bij het aanbieden of het voortzetten van een voorziening door de Bestuurscommissie.

Artikel 2.1.7

In een individueel geval kan de Bestuurscommissie aan de voorziening de voorwaarde verbinden dat de betrokkene in relatie met de voorziening wordt belast met een waarborgsom of een geldlening. Dit om een goede afronding van de geboden voorziening te borgen. Het gebruik van deze voorwaarden is bijvoorbeeld denkbaar indien de Bestuurscommissie redenen heeft aan te nemen dat de betrokkene zich niet volledig zal inzetten in het kader van de geboden voorziening.

Artikel 2.1.8

Dit artikel regelt wanneer een voorziening door de Bestuurscommissie kan worden beëindigd of ingetrokken. In het belang van de algemene kenbaarheid is deze bepaling in de verordening opgenomen en niet in het beleidsplan of de beleidsregels. Het tweede lid ziet op de beëindiging van de loonkostensubsidie.

Artikel 2.1.9

Dit artikel geeft in het eerste lid de Bestuurscommissie de bevoegdheid om premies en/of subsidies te verstrekken in het kader van werkaanvaarding, waaronder vrijwilligerswerk. Het kan hierbij overigens ook gaan om deeltijdwerk. Tevens geeft lid zes de Bestuurscommissie de bevoegdheid om ten aanzien hiervan nadere regels te stellen.

Het tweede lid creëert de bevoegdheid om uitkeringsgerechtigden onkostenvergoedingen en geldleningen in verband met de deelname aan een voorziening toe te kennen. Ook in dit verband heeft de Bestuurscommissie de bevoegdheid beleidsregels op te stellen (lid zeven).

In het derde lid wordt voor de duidelijkheid de wettelijke verplichting tot het verstrekken van een premie weergegeven, zoals die volgt uit artikel 10a, zesde lid van de WWB, artikel 38a IOAW en artikel 38a IOAZ.

De leden vier en vijf bepalen dat ook nuggers en Anw-ers recht kunnen hebben op premies, subsidies, geldleningen en onkostenvergoedingen.

Artikel 2.1.10

Dit artikel geeft de Bestuurscommissie de bevoegdheid om in gevallen waarin hoofdstuk 2, paragraaf 1, van de verordening niet voorziet, een beslissing te nemen. De hardheidsclausule is in het tweede lid opgenomen omdat het denkbaar is dat, gelet op het doel en de strekking van de verordening, de toepassing van de hoofdstuk 2, paragraaf 1, van de verordening kan leiden tot onbillijkheden van overwegende aard in niet precies te voorziene gevallen of groepen van gevallen.

Artikel 2.1.11

De gemeente kan een verdeling maken van de beschikbare middelen over de verschillende voorzieningen. Dit kan in het beleidsplan of de begroting gebeuren. Het uitgeput zijn van begrotingsposten kan in beginsel nooit een reden zijn om geen voorzieningenaanbod te doen. Daarbij is het doen van een voorzieningenaanbod een verplichting conform de WWB, IOAW en IOAZ (en de WIJ). Wel kan de invulling van het voorzieningenaanbod beïnvloed worden door budgettaire beperkingen. Zijn er vanwege die beperkingen voor bepaalde voorzieningen geen middelen meer, dan dient te worden nagegaan welke andere instrumenten beschikbaar zijn. Dit houdt dus in dat in beginsel er geen algemeen plafond ingesteld kan worden. Wat wel kan is dat per voorziening een plafond wordt ingebouwd. Dit laat de mogelijkheid open dat er naar een ander instrument wordt uitgeweken om tot arbeidsparticipatie naar vermogen te komen.

Bij dit artikel wordt uitgegaan van de bevoegdheid van de Bestuurscommissie om plafonds in te stellen. Een mogelijkheid is dat bij de vaststelling van de plafonds wordt verwezen naar de bedragen die in het beleidsplan of in de begroting voor de verschillende voorzieningen worden gereserveerd.

Artikel 2.1.12

De gemeente kan, om de financiële risico's te beheersen, subsidieplafonds vaststellen. Om subsidies te kunnen weigeren bij ontbrekende middelen, is het een vereiste dat een dergelijk plafond is ingesteld, zie ook artikel 4:24 e.v. Awb. In dit artikel is de bevoegdheid van de Bestuurscommissie vastgesteld om plafonds in te stellen.

Paragraaf 2

Deze paragraaf regelt het werkleeraanbod in het kader van de WIJ.

Artikel 2.2.1

In het eerste lid is de opdracht aan de Bestuurscommissie verwoord, zoals deze voortvloeit uit de artikelen 11, eerste lid en 13, eerste lid, WIJ. Hoewel deze opdracht ook uit het samenstel van deze bepalingen en artikel 5, eerste lid, WIJ kan worden afgeleid, is er uit een oogpunt van duidelijkheid voor gekozen de opdracht aan de Bestuurscommissie nader te omschrijven.

In het tweede lid is tevens verduidelijkt dat het werkleeraanbod ook samengesteld kan zijn uit een combinatie van algemeen geaccepteerde arbeid, ondersteuning bij arbeidsinschakeling en één of meerdere voorzieningen. Onder voorziening wordt verstaan een instrument dat wordt ingezet om de jongere dichterbij de arbeidsmarkt te brengen. Dit kan, zoals gezegd, allerlei vormen hebben, variërend van schuldhulpverlening tot training van werknemersvaardigheden.

In het derde lid is vastgelegd dat een werkleeraanbod ook kan bestaan uit ondersteuning bij een traject gericht op werk in zelfstandig beroep of bedrijf. Dit volgt reeds uit artikel 17, zesde lid, WIJ. Uit een oogpunt van herkenbaarheid en consistentie, alsmede gelet op het belang dat gehecht wordt aan het begeleiden van jongeren naar zelfstandig werk, is deze bepaling opgenomen. Aangetekend moet daarbij worden dat het een zogenaamde 'kan'-bepaling is: de

Bestuurscommissie bepaalt of het zinvol is de jongere een aanbod te doen gericht op ondersteuning richting zelfstandig bedrijf of beroep. Ter zake kan beleid worden geformuleerd.

Het vierde lid vormt een herhaling van artikel 17, eerste lid, WIJ. Wederom uit een oogpunt van herkenbaarheid en consistentie, alsmede gelet op het belang van maatwerk bij het vaststellen van het werkleeraanbod, is dit artikel opgenomen. Toegevoegd is de gemeentelijke onderzoeksplicht en de plicht om de wensen van de jongere bij de invulling te betrekken. Met het oog op motivering en kansbenutting zal de Bestuurscommissie daarmee rekening dienen te houden. Daarmee is niet gezegd dat de jongere recht heeft op een bepaalde specifieke voorziening en deze kan opeisen. De uiteindelijke invulling van de aard en de samenstelling van het aanbod is voorbehouden aan de Bestuurscommissie.

Artikel 2.2.2

Jongeren die recht hebben op een werkleeraanbod komen in aanmerking voor ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en voorzieningen. Dit vloeit reeds voort uit artikel 13, eerste lid, WIJ maar is omwille van de herkenbaarheid en eenduidigheid hier nader geconcretiseerd. Wat de vorm van de ondersteuning is, bepaalt de Bestuurscommissie zelf.

Voor de duidelijkheid is verder nog bepaald dat het om jongeren moet gaan die recht op een werkleeraanbod hebben. Dat is niet iedere 'jongere' in de zin van de WIJ (zie artikel 2, eerste lid, WIJ), want daaronder wordt verstaan de jongere in de leeftijd van 16 tot 27 jaar. Artikel 13, eerste lid, WIJ kadert de doelgroep af.

In het tweede lid wordt expliciet de koppeling gelegd tussen de algemene aanspraak van de jongere en de criteria die gesteld zijn voor het aanbieden van een werkleeraanbod. Daarbij wordt verwezen naar de verordening.

Artikel 2.2.3

Het staat de bestuurscommissie vrij om bij het werkleeraanbod aan de jongere een keuze te maken tussen het aanbieden van algemeen geaccepteerde arbeid, ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en een voorziening gericht op arbeidsinschakeling. Deze zijn nevensgeschikt. De kortste weg naar duurzame arbeidsparticipatie is echter het doel van het in te zetten werkleeraanbod. In dat verband kan de Drechtraad als beleidslijn opnemen dat jongeren die direct inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt in beginsel algemeen geaccepteerde arbeid wordt aangeboden, of ondersteuning bij de arbeidsinschakeling, als bijv. arbeid niet direct beschikbaar is. Het blijft uiteraard een kwestie van maatwerk of daar in het concrete geval ook toe besloten wordt. De woorden 'in beginsel' moeten in die context worden gelezen.

Artikel 2.2.4

Naast het aanbieden van algemeen geaccepteerde arbeid en ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan de bestuurscommissie voorzieningen aanbieden. Die voorzieningen zijn primair bedoeld voor jongeren die niet direct inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt, maar kan in een krimpende arbeidsmarkt ook worden aangeboden aan jongeren zonder direct aanwijsbare belemmeringen.

Het instrumentarium dat gemeenten bij het uitvoeren van de re-integratietaken in het kader van de WWB, IOAW en IOAZ ter beschikking staat, kan in beginsel ook ingezet worden voor de uitvoering van de WIJ. Daarom wordt verwezen naar de betreffende instrumenten in hoofdstuk 2, paragraaf 1, van deze verordening, die zijn uitgewerkt in het beleidskader 'Werken aan zelfstandigheid'.

De in het bestaande beleidskader opgenomen voorzieningen volstaan vooralsnog om een sluitende aanpak in het werkleeraanbod voor de doelgroep jongeren te kunnen garanderen. Daar waar de instrumenten aanpassing behoeven c.q. daar waar een uitbreiding noodzakelijk is, worden voorstellen gedaan ter wijziging van dit bestaande beleidskader, welke dan separaat ter besluitvorming aan de Drechtraad worden voorgelegd.

Artikel 2.2.5

In het eerste lid is het maatwerkprincipe gerelateerd aan de inzet van voorzieningen. De voorzieningen die worden ingezet moeten een adequaat en toereikend middel zijn om het doel te bereiken. In het tweede lid is het doel van de inzet van voorzieningen verwoord. Afhankelijk van de aard van de voorziening zal sprake zijn van één van de aangegeven (tussen)doelen, met als eindbestemming de duurzame arbeidsparticipatie. Als het lokale beleid een uitgewerkte doelgroepenbenadering bevat, dan kan ter nadere concretisering bepaald worden welke voorzieningen voor welke groepen in het bijzonder worden bestemd. Dat is vormgegeven in het derde lid. Het hangt uiteraard van het lokale beleid af hoe de exacte lijst luidt. Het blijft overigens een 'kan'-bepaling, omdat het maatwerkprincipe voorop staat. In het concrete geval is het daarom denkbaar dat in afwijking van deze doelgroepenbenadering het werkleeraanbod wordt ingevuld met een voorziening die primair bestemd is voor jongeren uit een andere doelgroep. Om die reden wordt tevens bepaald dat artikel 2, vierde lid onverminderd van toepassing is.

Artikel 2.2.6

Bij de vormgeving van het werkleeraanbod in de WIJ is speciale aandacht besteed aan alleenstaande ouders, vanwege hun zorgtaken en mogelijk verminderde belastbaarheid. Daarom geldt voor alleenstaande ouders met een ten laste komend kind jonger dan vijf jaar, dat het werkleeraanbod desgevraagd wordt ingevuld door middel van scholing of opleiding die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert, tenzij een dergelijke scholing de krachten of bekwaamheden van de jongere te boven gaat (artikel 17, vierde lid, WIJ). Daaraan wordt in artikel 7 van deze verordening toegevoegd dat de bestuurscommissie bij de invulling van het werkleeraanbod de situatie van de alleenstaande ouder betreft, ongeacht de leeftijd van het kind. Evt. kosten voor kinderopvang die niet toereikend door voorliggende voorzieningen worden gecompenseerd, kunnen op grond van artikel 14 worden vergoed en ten laste van het participatiebudget worden gebracht.

Artikel 2.2.7

De gehandicapte jongeren nemen eveneens een bijzondere positie in binnen de WIJ. Voor deze groep jongeren met een medische beperking is het van belang dat het aanbod aansluit bij hun mogelijkheden. Het uitgangspunt van maatwerk bij het werkleerrecht zal vooral voor deze groep een cruciale rol spelen. Aan de hand van de individuele situatie zal de bestuurscommissie beoordelen welk aanbod past bij de jongere met inachtneming van zijn/haar mogelijkheden en beperkingen. Voor de groep jongeren die weinig perspectief heeft op arbeidsinschakeling behoort sociale activering tot demogelijkheden. Is arbeidsinschakeling in het geheel (nog) niet aan de orde, dan brengt artikel 17, tweede lid, WIJ met zich mee dat (tijdelijk) geen werkleeraanbod wordt gedaan. Er bestaat gedurende die periode wel aanspraak op inkomensvoorziening. Zodra de belemmeringen zijn opgeheven, dient een gericht werkleeraanbod te worden gedaan.

Artikel 2.2.8

In artikel 11, vierde lid van de WIJ is bepaald dat de bestuurscommissie de uitvoering van de WIJ, behoudens het vaststellen van de rechten en plichten en de daarvoor noodzakelijke beoordeling van zijn omstandigheden, door derden kan laten verrichten. De genoemde vaststelling kan wel worden gemandateerd aan bestuursorganen. Er zijn in de WIJ geen wettelijke belemmeringen opgeworpen om de feitelijke werkzaamheden m.b.t. de uitvoering van het werkleeraanbod of de inrichting van het werkleeraanbod in handen te stellen van derden, zoals opleidingsinstituten en re-integratiebedrijven. Binnen de beleidskaders die de Drechttraad vaststelt kan de bestuurscommissie nadere afspraken maken met deze derden.

Artikel 2.2.9

In de WIJ is vastgelegd welke verplichtingen verbonden zijn aan het recht op een werkleeraanbod (zie de artikelen 44 en 45 WIJ). Daaraan is toegevoegd dat de jongere de verplichtingen dient na te komen die voortvloeien uit de verordening of die aan een voorziening zijn verbonden. Dit kunnen verplichtingen van uiteenlopende aard zijn, die een concretisering vormen van de in de WIJ opgenomen verplichtingen. Zo kan bepaald worden dat een jongere gedurende het traject op gezette tijden met de consulent de voortgang bespreekt.

Artikel 2.2.10

Dit artikel vormt een herhaling van artikel 21 WIJ. De meerwaarde van opname van deze bepaling in de verordening werkleeraanbod is gelegen in de overweging dat intrekking van het werkleeraanbod complementair is aan het voeren van beleid met betrekking tot de invulling het werkleeraanbod. Daar waar het recht op werkleeraanbod wordt toegekend en ingevuld, kan dit ook worden ingetrokken, onder de voorwaarden genoemd in artikel 21 WIJ. Met betrekking tot intrekking van het werkleeraanbod in verband met schending van de verplichtingen verbonden aan het werkleeraanbod, wordt het aan de Bestuurscommissie overgelaten om te bepalen onder welke voorwaarden daartoe kan worden besloten. Het intrekken van het werkleeraanbod dient met terughoudendheid plaats te vinden, zoals reeds in de Algemene toelichting is opgemerkt. Intrekking is in wezen slechts aan de orde als er een situatie is ontstaan dat niet langer kan worden gevegd dat het werkleeraanbod wordt voortgezet en een andere invulling (via gedeeltelijke herziening) evenmin soelaas biedt. Gedacht kan worden aan herhaalde misdragingen jegens andere jongeren of begeleiders op de werk/leerplek of veelvuldig verzuim. Daarbij kunnen bijvoorbeeld ook een rol spelen de positie van gemotiveerde jongeren die wachten op een werk/leerplek, de staat van de arbeidsmarkt en de kosten van de voorziening.

Artikel 2.2.11

Het werkleeraanbod kan worden ingevuld met gesubsidieerde arbeid. Dit wordt ook als voorziening aangemerkt. In het eerste lid is vastgelegd dat de subsidie aan de werkgever kan bestaan in een tegemoetkoming in de loonkosten of andere bijkomende kosten. Deze subsidie vormt als zodanig een noodzakelijke voorwaarde voor de voorziening. Voor het verstrekken van een subsidie is een wettelijke grondslag vereist (artikel 4:23, eerste lid Awb). Om die reden is een specifiek artikel opgenomen dat deze grondslag biedt. In het eerste lid worden loonkostensubsidies en subsidies ter voorbereiding van een dienstverband van een grondslag voorzien.

De hoogte van de subsidies en de voorwaarden waaronder subsidie wordt verleend, dienen afzonderlijk te worden geregeld.

Op grond van het tweede lid kan de Bestuurscommissie nadere regels stellen over enkele zaken inzake de subsidiëring. Hoewel uitgangspunt is dat het beleid over het werkleeraanbod door de Drechtraad wordt vastgesteld, is reeds eerder aangegeven dat waar het om uitvoeringsbeleid gaat, dit door de Bestuurscommissie ter hand kan worden genomen.

Artikel 2.2.12

Kosten die voor de jongere verbonden zijn aan het uitvoeren van het werkleeraanbod kunnen worden vergoed op grond van dit artikel. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan kosten van kinderopvang, voor zover de voorliggende voorziening (Wet Kinderopvang) daarin onvoldoende voorziet. Ook noodzakelijke reiskosten en andere kosten, bijvoorbeeld voor verplichte kleding of schoeisel, kunnen voor vergoeding in aanmerking komen, mits de kosten aantoonbaar en noodzakelijk zijn en er geen andere voorzieningen zijn. De kosten kunnen ten laste worden gebracht van het participatiebudget.

Het tweede lid bepaalt dat de Bestuurscommissie ten aanzien van vergoedingen nadere regels kan stellen.

Artikel 2.2.13

Dit artikel maakt duidelijk dat de hardheidsclausule, de bevoegdheid van de Bestuurscommissie om te beslissen bij onvoorzien omstandigheden en de bevoegdheid van de Bestuurscommissie voor het instellen van budget- en/of subsidieplafonds ook gelden in het kader van het werkleeraanbod WIJ.

HOOFDSTUK 3 TOESLAGEN EN VERLAGINGEN

ALGEMEEN

Hoofdstuk 3 van de WWB kent voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan een systeem van basisnormen en toeslagen en verlagingen. In de WWB maakt het voor de financiering door het Rijk geen verschil of bijstand is toegekend als norm of als toeslag. De normen zijn geregeld in paragraaf 3.2, in de artikelen 20 tot en met 24 WWB. Daarnaast voorziet paragraaf 3.3 in toeslagen en verlagingen in de artikelen 25 tot en met 29 WWB. De bestuurscommissie is verplicht om in voorkomende gevallen de norm te verhogen met een toeslag.

Van de mogelijkheid om een verlaging toe te passen hoeft geen gebruik gemaakt te worden. Deze verordening is alleen van toepassing voor personen ouder dan 21 jaar en jonger dan 65 jaar.

De WIJ trad in werking per 1 oktober 2009. Deze wet beoogt landelijk een nieuwe benadering van jongeren tot en met 26 jaar, waarbij het investeren in hun toekomst voorop staat. Zij hebben namelijk onder de WIJ primair recht op een werkleeraanbod van de gemeente. Wanneer zij hieraan meewerken kunnen zij in aanmerking komen voor een inkomen. Jongeren die niet in staat zijn tot een werkleeraanbod hebben eveneens recht op een inkomensvoorziening.

Op grond van artikel 12 van de WIJ moet een aantal onderwerpen bij verordening worden geregeld, zoals dit ook bij de WWB het geval is:

- a. de inhoud van het werkleeraanbod;
- b. het toeslagenbeleid;
- c. het afstemmingsbeleid;
- d. het handhavingsbeleid, en
- e. de cliëntenparticipatie.

In deze verordening zijn de onderdelen a tot en met d geïncorporeerd.

In deze verordening wordt zowel wat betreft de hoogte als de voorwaarden geen onderscheid gemaakt tussen toeslagen en verlagingen in het kader van de WWB of in het kader van de WIJ. Hierdoor is een eenduidig en inzichtelijk uitvoeringsbeleid gecreëerd. Daar wat betreft de hoogte en voorwaarden ten aanzien van de toeslagen en verlagingen geen afwijkingen zijn beoogd met de oude Verordening Werk en Bijstand Drechtsteden, zullen zich geen overgangsproblemen tussen de oude en nieuwe verordening voordien. Waar dat onverhoopt toch het geval is, biedt de overgangsbepaling in artikel 6.1, tweede lid, van deze verordening uitkomst.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 3.1

Artikel 30 WWB en artikel 35 WIJ bepalen dat de verordening wat betreft toeslagen en verlagingen een categoriaal karakter moet hebben. Bij het afbakenen van categorieën is steeds getracht te komen tot in de praktijk eenvoudig te hanteren criteria. In deze verordening wordt, naast de toeslagen, invulling gegeven aan de verlagingen die de WWB en WIJ mogelijk maakt. Het is niet nodig om in de verordening alle mogelijke situaties uitputtend te regelen. In niet geregelde of uitzonderlijke gevallen heeft de Bestuurscommissie immers de bevoegdheid c.q. de plicht om de bijstand op grond van artikel 18 lid 1 WWB bij wijze van individualisering afwijkend vast te stellen. De WIJ mist overigens een dergelijke bepaling, hoewel we mogen aannemen dat deze bevoegdheid wel behoort te bestaan (artikel 35 lid 4 WIJ). Artikel 18 lid 1 WWB kan bijvoorbeeld de hoogte van een eventuele toeslag bepalen indien er sprake is van een bijstandgerechtigde met kinderen en een partner met een inkomensvoorziening op grond van de WIJ of een partner die gedetineerd is.

De werking van de verordening is beperkt tot belanghebbenden van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar (in de WIJ jonger dan 27 jaar). Hoewel de tekst van de WIJ ook categoriale verlagingen mogelijk maakt voor belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar, wordt dit niet opportuun geacht. De normen van de WIJ zijn voor deze groep laag vastgesteld, vanwege de onderhoudsplicht van de ouders van belanghebbenden. Betreffende ouders kunnen bijvoorbeeld voldoen aan hun onderhoudsplicht door hun kind bij hen in te laten wonen of de huur voor hen te betalen. In dergelijke gevallen zou als het ware 'dubbel gekort' worden als hierdoor ook nog krachtens de verordening de inkomensvoorziening verlaagd zou worden. Bovendien zou de toepassing van de categoriale verlagingen op belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar de uitvoering van de verordening nodeloos ingewikkeld maken.

Artikel 3.2 leden 1 t/m 4

De hoogte van 20 procent van het nettominimumloon als hoogte van de toeslag voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft is verplicht op grond van de WWB en de WIJ. Ingeval in de woning een ander zijn hoofdverblijf heeft, wordt verondersteld dat er noodzakelijke kosten van het bestaan gedeeld kunnen worden (bijvoorbeeld huur en stookkosten). Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbende zelf. Zolang er geen sprake is van een gezamenlijke huishouding moet er echter van worden uitgegaan dat niet alle kosten gedeeld kunnen worden. Een toeslag blijft op zijn plaats. In de verordening is daarom gekozen voor een toeslag van 15 procent van het nettominimumloon in het geval één persoon in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft. In het vierde lid wordt geregeld dat de hoogte van de toeslag wordt vastgesteld op 20 procent van het nettominimumloon voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning uitsluitend één of meer kinderen jonger dan 21 jaar hun hoofdverblijf hebben

Artikel 3.2 lid 5

Indien er sprake is van ontbrekende woonkosten wordt de basisnorm niet verhoogd. Ontbrekende woonkosten is een geobjectiveerd begrip. Niet van belang is of de belanghebbende al dan niet woonkosten betaalt, maar of er aan de woning woonkosten zijn verbonden.

Artikel 3.2 lid 6

Dit lid is ter verduidelijking opgenomen ingevolge een wijziging van artikel 25, eerste lid, van de WWB. Deze bepaling is niet van toepassing in het kader van de WIJ, daar een jongere niet snel een kind van 18 jaar of ouder zal hebben.

Artikel 3.3

In de gehuwdennorm is reeds rekening gehouden met het feit dat beide echtgenoten de kosten van hun huishouden volledig kunnen delen met elkaar. Indien in de woning nog een ander zijn hoofdverblijf heeft, kunnen de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan nog verder gedeeld worden. Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbenden zelf. Gekozen is voor een verlaging van 5 procent van het nettominimumloon indien de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan kunnen worden gedeeld met een ander.

In het tweede lid wordt geregeld dat de verlaging van de norm achterwege blijft voor het echtpaar in wiens woning uitsluitend één of meer kinderen jonger dan 21 jaar hun hoofdverblijf hebben.

Parallel aan artikel 3.2, leden vijf en zes, van de verordening regelt het vijfde lid de situatie als woonkosten geheel ontbeken en ziet het derde lid op het nieuwe artikel 25, eerste lid, van de WWB.

Artikel 3.4

Er is gekozen gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheid om de uitkering voor schoolverlaters gedurende de wettelijk maximaal toegestane periode te verlagen met 20 procent. Degene die recentelijk het onderwijs of de beroepsopleiding heeft beëindigd, op grond waarvan er recht bestond op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of op een tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage en de schoolkosten op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten, ontvangt een lagere uitkering. De reden hiervoor is dat de omstandigheden en mogelijkheden van degenen die recentelijk het onderwijs of beroepsopleiding hebben beëindigd gedurende een zekere periode zodanig vergelijkbaar zijn met die van studerenden, dat voor hen de noodzakelijke bestaanskosten in beginsel op hetzelfde niveau worden gesteld als dat voor hen tijdens de studieperiode op grond van de Wet studiefinanciering 2000, etc. was gegarandeerd.

Artikel 3.5

De basisnorm aangevuld met de maximale toeslag op grond van de verordening is hoger dan het nettominimumloon voor deze leeftijdsgroep. Teneinde deze ongewenste situatie ongedaan te

maken en de arbeidsinschakeling extra te bevorderen wordt de toeslag verlaagd. De verlaging bedraagt 20 procent voor de 21-jarige alleenstaande en 15 procent voor de 22-jarige alleenstaande. Indien het een 21- of 22-jarige schoolverlater betreft vindt eerst verlaging van de toeslag plaats op grond van artikel 3.4 van deze verordening, voor de wettelijk maximaal toegestane periode. Na deze periode vindt indien van toepassing de verlaging 21- of 22-jarige plaats.

Artikel 3.6

Indien een belanghebbende een medebewoner in huis heeft, wordt - indien de belanghebbende alleenstaande (ouder) is - de maximale toeslag van 20 procent verlaagd met 5 procent en dus vastgesteld op 15 procent in verband met het behaalde schaalvoordeel. Bij echtparen of gezamenlijke huishoudingen vindt er bij medebewoning een verlaging van de norm plaats van 5 procent. Het is denkbaar dat een belanghebbende de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan kan delen met meerdere medebewoners. Naarmate de bestaanskosten met meer personen gedeeld kunnen worden, zal het te behalen schaalvoordeel toenemen. Om die reden wordt bij aanwezigheid van iedere volgende medebewoner de toeslag of bijstandsnorm met 5 procent verder verlaagd. De verlaging blijft achterwege voor de alleenstaande, de alleenstaande ouder en de gehuwden met inwonende kinderen jonger dan 21 jaar.

Uit bovenstaande blijkt dat bij toepassing van de cumulatiebepalingen uitgegaan wordt van de uitkering van de hoofdbewoner. Heeft de hoofdbewoner van de woning een medebewoner in huis, dan wordt de maximale toeslag of uitkering met 5 procent verlaagd. Bij iedere volgende medebewoner volgt een extra verlaging van 5 procent. Soms is niet duidelijk wie als hoofdbewoner moet worden aangemerkt. Dit is de reden dat het begrip hoofdbewoner is opgenomen in de verordening. Incidenteel kan het voorkomen, dat een kamerbewoner een gedeelte van de hem ter beschikking staande woonruimte onderverhuurt. Een dergelijke situatie kan zich voordoen indien een kamerbewoner meerdere kamers (bijvoorbeeld een etage) huurt die niet als zelfstandige woonruimte kan worden aangemerkt. Een kamerbewoner moet aangemerkt worden als medebewoner omdat kamerbewoners schaalvoordelen kunnen behalen door het delen (van een gedeelte van) de bestaanskosten met hun medekamerbewoners. Die schaalvoordelen worden groter als een kamerbewoner een gedeelte van de hem ter beschikking staande woonruimte onderverhuurt. In dat geval wordt de uitkering 5 procent verder verlaagd voor iedere volgende medebewoner die een gedeelte van de woonruimte van de kamerbewoner bewoont. Naarmate de bestaanskosten gedeeld kunnen worden met meer medebewoners wordt de uitkering lager.

Daaraan zijn echter grenzen. De uitkering mag nooit lager uitkomen dan:

- minimaal 50 procent van het nettominimumloon bij alleenstaanden;
- minimaal 30 procent van het nettominimumloon voor een alleenstaande schoolverlater die lagere algemene noodzakelijke kosten van het bestaan heeft als gevolg van het geheel of gedeeltelijk kunnen delen van deze kosten met een ander;
- minimaal 70 procent van het nettominimumloon bij alleenstaande ouders;
- minimaal 80 procent van het nettominimumloon voor echtparen.

HOOFDSTUK 4 AFSTEMMING

ALGEMEEN

Ten opzichte van de overeenkomstige bepalingen in de oude Verordening Werk en Bijstand Drechtsteden, zijn de bepalingen om bijstand te verlagen ingrijpend veranderd. Hieraan liggen de volgende overwegingen te grondslag:

- de oude verordening sprak nog van 'sancties'. Dit begrip is inmiddels achterhaald. Men spreekt in dit kader doorgaans over 'afstemming' en/of 'verlaging';
- in het kader van de WIJ en ingevolge de Wet BUIG dient afstemming in het kader van de WIJ, IOAW en IOAZ bij verordening geregeld te worden;

- de oude verordening was op het punt van afstemming nodeloos gecompliceerd en bevatte te weinig ruimte om te individualiseren. Door te individualiseren kan het meeste effect worden bereikt bij het toebrengen van een negatieve prikkel als reactie op ongewenst gedrag van de belanghebbende of bij het uitbrengen van een positieve prikkel ter stimulering van de belanghebbende richting algemeen geaccepteerde arbeid;
- de oude verordening was op het punt van afstemming door haar opzet en inhoud lastig uit te voeren.

In de onderhavige verordening zijn bovenstaande punten verwerkt. Het uitgangspunt daarbij is dat afstemming in het kader van de WWB, IOAW, IOAZ of WIJ zoveel mogelijk op gelijke voet plaatsvindt. De overgangsbepaling in artikel 6.1, vierde lid, van deze verordening voorkomt dat belanghebbende door de nieuwe regels onverhoeds worden geconfronteerd met hogere verlagingen dan voorheen. Dit effect kan ook ondervangen worden door in dit verband toepassing te geven aan artikel 4.6, tweede lid, van de verordening.

In plaats van de vele categorieën van gedragingen met de daarbij behorende verlagingen in de oude verordening, zijn er in deze verordening voor maar twee categorieën: ernstig tekort schieten en zeer ernstig tekort schieten. Per formele wet (WWB, WIJ, IOAW en IOAZ) zijn de gedragingen opgesomd die op grond van die wet tot verlaging kunnen leiden. Per categorie geldt vervolgens slechts één verlagingsvorm. Dit geldt ook in het kader van de schending van de inlichtingenplicht, die in de oude verordening apart was geregeld.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 4.1

Dit artikel regelt welke gedragingen onder de categorie 'ernstig tekortschieten' vallen. Het eerste lid ziet op gedragingen in het kader van de WWB, het tweede lid ziet op gedragingen in het kader van de WIJ en het derde lid ziet op gedragingen in het kader van de IOAW en IOAZ. De genoemde verplichtingen volgen uit de WWB, WIJ, IOAW of IOAZ. Het door de belanghebbende naar het oordeel van de Bestuurscommissie ernstig tekortschieten ten aanzien van een van deze verplichtingen leidt in beginsel tot een verlaging van € 150,- van de netto bijstand, inkomensvoorziening of uitkering. Indien in dezelfde periode meerdere verplichtingen niet worden nagekomen (de zogenaamde samenloop), kan de verlaging wat betreft de hoogte of duur worden aangepast op grond van artikelen 4.5 en 4.6. van de verordening.

Artikel 4.2

Dit artikel regelt grotendeels welke gedragingen onder de categorie 'zeer ernstig tekortschieten' vallen. Het eerste lid bepaalt dat indien naar het oordeel van de Bestuurscommissie de tekortkomingen ten aanzien van de gedragingen genoemd in artikel 4.1 van de verordening in verhouding ernstiger zijn, de bijstand, inkomensvoorziening of bruto grondslag met 100 procent wordt verlaagd. Het tweede lid noemt in dit verband als factoren die de gedraging ernstiger maken het ten onrechte verkrijgen van bijstand, frauderen en het agressief gedrag. Deze opsomming is echter niet limitatief.

Daar de verplichting zich niet 'zeer ernstig te misdragen' wordt geacht te vallen onder de gedragingen genoemd in artikel 4.1 van de verordening, is het bij het toepassen van dit artikel niet nodig aan te geven dat er sprake is van een samenloop van het tekortschieten ten aanzien van een verplichting van artikel 4.1 van de verordening en het agressief gedrag van de belanghebbende.

Het eerste lid onder a richt zich enkel op de WWB, daar de WIJ, de IOAW en de IOAZ geen afstemmingsmogelijkheid biedt bij het betonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan (artikel 18, tweede lid, WWB).

Artikel 4.3

In tegenstelling tot de WWB en de WIJ, kennen de IOAW en IOAZ gronden om een uitkering geheel te weigeren. De voorwaarden voor blijvende of tijdelijke weigering worden in dit artikel geregeld.

Artikel 4.4

Dit artikel regelt wat de gevolgen zijn van recidive. De opsomming is niet limitatief. De meest voorkomende gevallen van recidive zijn geregeld en benoemd.

Artikel 4.5 en 4.6

De Bestuurscommissie heeft een grote vrijheid bij de bepaling van de mate van de ernst van een gedraging die tot afstemming zou kunnen leiden. De wetgeving begrenst deze vrijheid door te bepalen dat er in elk geval niet wordt afgestemd indien iedere vorm van verwijtbaarheid ontbreekt. Voor de duidelijkheid is deze begrenzing opgenomen in het eerste lid van artikel 4.5 van de verordening. De leden twee en drie van artikel 4.5 van de verordening bepalen voorts nader welke overwegingen een rol kunnen spelen bij het vaststellen van de ernst van de gedraging. Hierdoor kan individueel maatwerk worden afgeleverd, dat rekening houdt met de beoogde negatieve of positieve prikkels van de afstemming. In beginsel is het resultaat van de individualisering op grond van artikel 4.5 van de verordening de keuze tussen geen afstemming (niet ernstig genoeg), afstemming op grond van artikel 4.1 van de verordening (ernstig tekort geschoten) of afstemming op grond van artikel 4.2 van de verordening (zeer ernstig te kort geschoten).

Het eerste lid van artikel 4.6 van de verordening biedt de Bestuurscommissie de mogelijkheid de hoogte en/of de duur van de verlaging aan te passen als dat gelet op de individuele omstandigheden en/of de gewenste effecten van de afstemming wenselijk is.

Het tweede lid van dit artikel voorziet in dezelfde bevoegdheid indien de hoogte en/of de duur van de verlaging onwenselijk is omdat de belanghebbende daardoor onredelijk zwaar zou worden getroffen. Dit lid ondervangt omstandigheden die niet onder het eerste lid van dit artikel zijn onder te brengen.

Het derde lid maakt het mogelijk om geheel of gedeeltelijk van de uitvoering van het afstemmingsbesluit af te zien indien er sprake is van dringende redenen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de situatie dat de partner wiens gedragingen tot afstemming hebben geleid, is komen te overlijden voordat het besluit is uitgevoerd en het onredelijk wordt geacht de bijstand aan de overgebleven partner alsnog te verlagen.

Artikel 4.7

Dit artikel regelt een aantal uitvoeringsaspecten van afstemming. De inhoud van dit artikel spreekt voor zichzelf.

HOOFDSTUK 5 HANDHAVING

ALGEMEEN

Ingevolge artikel 8a WWB, artikel 12 Wet investeren in jongeren (WIJ), artikel 35 IOAW en artikel 35 IOAZ is de gemeente verplicht in het kader van het financiële beheer regels vast te stellen ter bestrijding van het ten onrechte ontvangen van bijstand, inkomensvoorziening of uitkering alsmede van misbruik en oneigenlijk gebruik van de verschillende wetten.

De gemeente heeft de bevoegdheid om haar eigen regels te bepalen omtrent handhaving. De Drechtraad stelt op hoofdlijnen het beleid rond handhaving vast door middel van onderhavige verordening en geeft daarmee tevens de gelegenheid om nadere invulling te geven aan de verordening in de vorm van beleidsregels.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

In essentie komt deze verordening wat betreft handhaving erop neer dat de Bestuurscommissie actief fraude opspoorde en voorkomt en dat bij geconstateerde fraude de Bestuurscommissie overgaat tot afstemming, terug- en invordering en indien mogelijk, aangifte bij het Openbaar Ministerie. De Bestuurscommissie krijgt de bevoegdheid een en ander in beleidsregels nader uit te werken.

Artikel 5.2, derde lid van de verordening maakt duidelijk dat handhaving zich ook uitstrekt tot onderzoek naar het gebruik van re-integratievoorzieningen.

Artikel 5.3 bepaalt dat, indien de afstemming niet kan plaatsvinden omdat de betrokkene geen uitkering ontvangt, de Bestuurscommissie kan overgaan tot terugvordering van het bedrag dat door het niet effectueren van de afstemming ten onrechte is uitgekeerd. Dit zal vanzelfsprekend niet mogelijk zijn als bijvoorbeeld de verzwegen inkomsten meer hebben bedragen dan de uitkeringsnorm.

HOOFDSTUK 6 OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 6.1, eerste lid

Dit lid regelt dat oude verordeningen worden ingetrokken, zodat er geen verordeningen naast elkaar bestaan die dezelfde materie regelen.

Artikel 6.1, tweede en derde lid

Deze leden zijn opgenomen om te voldoen aan de eisen die in het kader van het bestuursrecht aan nieuwe regelgeving worden gesteld. Ondanks het feit dat de gevolgen van hoofdstuk 3 (toeslagen en verlagingen) ten opzichte van de situatie van voor de inwerkingtreding van deze verordening niet zullen verschillen, is voor onvoorzien situaties overgangsrecht in het tweede lid opgenomen. Het derde lid beperkt de omvang van dit overgangsrecht.

Jongeren als bedoeld in artikel 86 van de WIJ (het overgangsrecht) vallen ook onder de werking van het tweede lid.

Artikel 6.1, vierde lid

Dit lid voorziet in overgangsrecht ten aanzien van de afstemming, zodat aan de bestuursrechtelijke eisen wordt voldaan. Zoals reeds gesteld bij de algemene toelichting op hoofdstuk 4 van deze verordening, kan toepassing van dit artikel worden vermeden door gebruik te maken van artikel 4.6, tweede lid, van deze verordening.

Artikel 6.1, vijfde lid

Dit lid herstelt een fout van de wetgever die de Wet BUIG per 1 juli 2010 liet intreden, terwijl ze het Maatregelbesluit Abw, loaw en loaz en het Boetebesluit socialezekerheidswetten per 1 januari 2010 introk. Hierdoor was er geen afstemmingsbevoegdheid in het kader van de IOAW en IOAZ in de periode 1 januari 2010 tot 1 juli 2010 (men spreekt in dit verband ook wel van maatregeloplegging). Deze lacune wordt door dit lid hersteld. Daarnaast voorziet dit lid in overgangsrecht voor zover deze verordening vóór 1 juli 2010 in werking is getreden of dat geacht wordt te zijn.

Artikel 6.1, zesde lid

Door een omissie van de wetgever is de weigering van de IOAZ-uitkering bedoeld in artikel 4.3 van de verordening niet goed wettelijk geregeld. Aangekondigd is dat deze omissie zal worden hersteld. Zolang dat nog niet is gebeurd, geldt het bepaalde in dit lid.